

NEW YORK PUBLIC LIBRARY
DIV. S
GRAND CENTRAL STA. BOX 2231
NEW YORK 17, N.Y.

V I E N Y B Ė

The Oldest Lithuanian Newspaper in the World

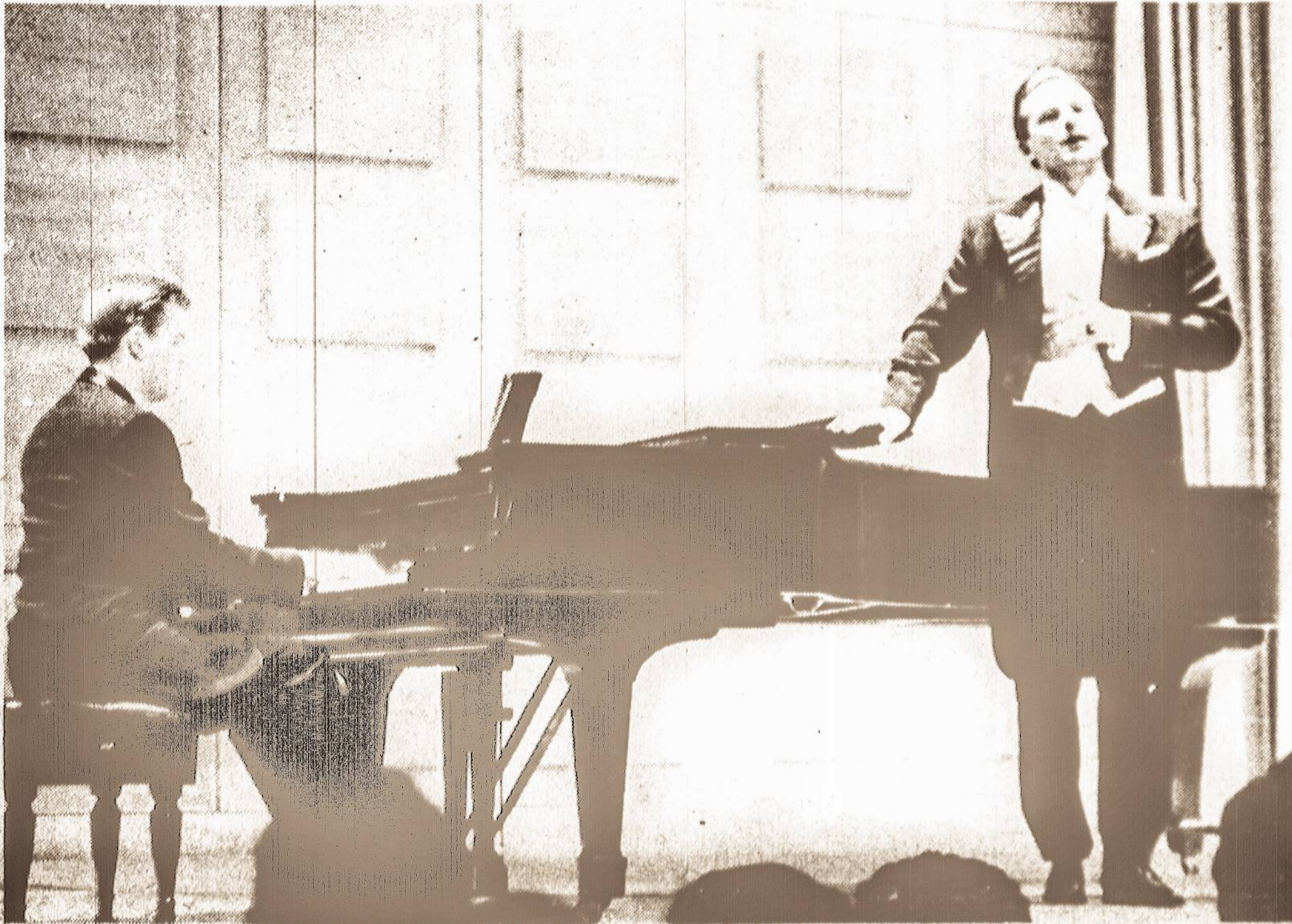
DECEMBER 28 1969
83 M. 20 N.

192 Highland Boulevard
Brooklyn, N. Y. 11207

1969 M. GRUODŽIO (DECEMBER) 5 D.

Telefonas:
Applegate 7-7257

KAINA 30 c.

Vilniaus Operos solistas Eduardas Kaniava dainuoja Carnegie Recital Hall, New Yorke. Koncertas įvyko lapkr. 26 d. Jam akompanuoja Manigirdas Motiekaitis iš Chicagos. Deklamavo Vilniaus televizijos aktorė Barbora Abromavičiūtė Kaniavienė. Publika juos lydėjo ovacijomis.

Kaniavos koncertai New Yorke

Jonas Kiznis

Po Bostono, Chicagos, Washingtono Vilniaus operos solistas Eduardas Kaniava ir Vilniaus televizijos aktorė Barbora Abromavičiūtė turėjo koncertą New Yorke, Carnegie mažojoje salėje, lapkričio 26 d.

Lietuvos solistų koncertai lietuvių emigrantų kolonijose sutinkami su pritarimu ir įtarimu. Pritariantieji ateina į koncertus vedami nuovokos ir tikėjimo, kad Lietuvos menininkų (bet kurios menų šakos) kūrybinis darbas, nors ir trukdomas grubios cenzūros, yra ugdymas Lietuvos kultūros, ir todėl Lietuvos menininkų pasirodymai, kokiomis intencijomis jie bebūtų organizuojami, yra reikšmingi.

Įtariantieji Lietuvos menininkus klaužia, tiksliau sakant, dabartinį Lietuvos režimą, tuos menininkus stumiantį į platų pasaulį, kur gyvena lietuvių ir kur jų nėra -- iškelia pavojus paslėptus klautoje: Lietuvos menininkų koncertai tesa jaukas, įvilioti lietuviams emigrantams į bolševikų paspėstus spąstus.

Glaustai pasakius, toki yra du požiūriai į Lietuvos solistų koncertus lietuvių

kolonijose. Sąmoningesni ir drąsesni tuos koncertus lanko, įtaringesni ir bailesni, pravardžiuojanti save patriotais ir rezistentais, jų vengia. Jeigu kas Lietuvos solistų koncertais užsieniuose siekia politinių tikslų, jeigu tokių tikslų turi tų koncertų inspiratoriai Lietuvoje -- niekam nėra privalu su tais tikslais sutikti. Kaip vienas taikliai vaizdingai pastebėjo: jeigu aš nueinu į koncertą solisto iš Sovietų Sąjungos, tai tuo nesakau, kad sutinku ar pritariu Čekoslovakijos okupacijai. Tačiau klausimas, kas Lietuvos solistų koncertus užsienio lietuviams planuoja, politikai ar muzikai, yra įdomus...

Apie koncertus derėtų kalbėti muzikam. E. Kaniavos dainavimas įdomus ir patrauklus. Solisto forte sekmingesnis ir turtingesnis negu piano. Juozo Kreivėno pastaba, kad liaudies dainas Kaniava dainuoja taip pat kaip arijas, turbūt, teisinga. Ar tokia interpretacija liaudies dainom tinkamiausia -- verta svarstyti. Šia proga pastebėtina, kad arijškai dainuojama liaudies daina praranda dalį savo charakterio-individualybės.

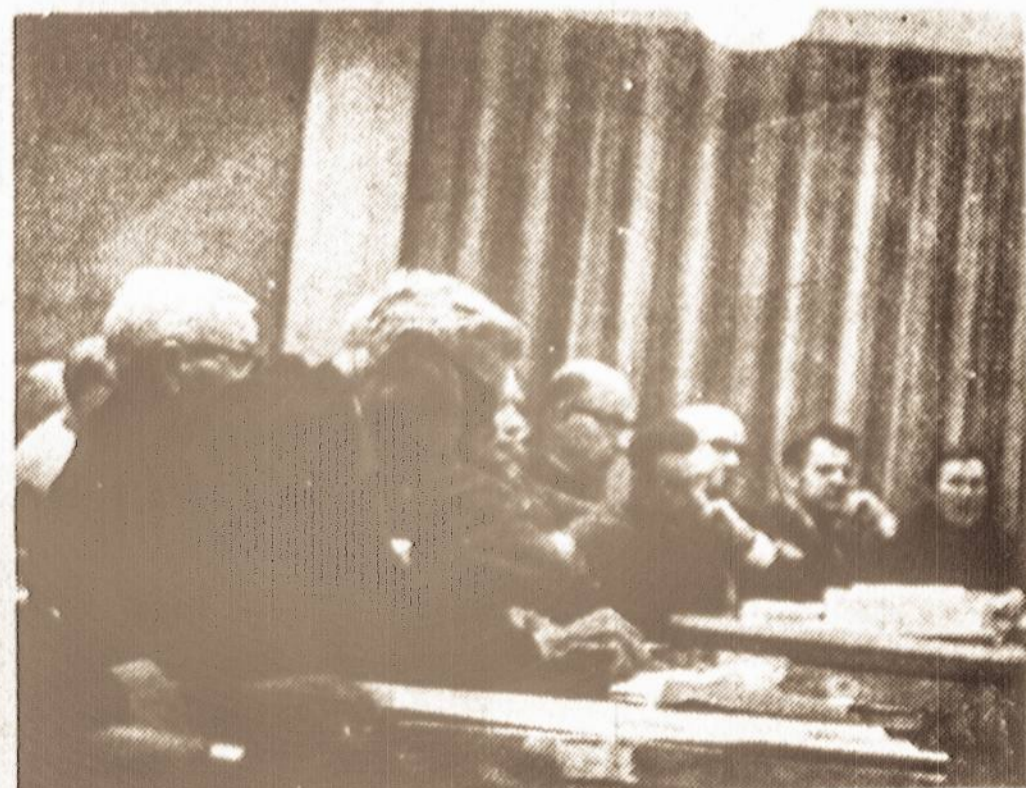
Šienaplūtės dainų vokalinis ciklas, kurį girdėjome šiame koncerte, V. Klovos naujai parašytas, turi vienuolika dainų. Kai kurios iš jų labai senos, iš nepasiekiamos praeities, pvz: Eism broliai dobilio, Eism broliai tūto ir kt.

Liaudies dainos jau taip dažnai dainuojamos ir radijo laidose, ir koncertuose, kad jos jau pradeda nusidainuoti, o klausytojams ima įkyrėti. Ypač sunku klausyti radijo valandėlių programose dažnai girdimos liaudies dainos iš senų ar techniškai menkaverčių plokštelių, o jeigu jos dar įdainuotos nepajėgių kolektyvų ar pretenduojančių solistus... belieka tik radiją nusukti į kitą bangą.

Iš Lietuvos atvežami koncertai irgi reikalingi palvairinimo. Ankstyvioji lietuvių kompozitorių karta -- Naujalis, Kačanauskas, Sasnauskas ir kt. -- kūrė kompozicijas ir individualiai poezijai; Maironio, Sruogos, Binkio, Tysliavos, Janonio, Putino ne vienas eilėraščių buvo panaudotas kompozicijų tekstam. Kiek ir kaip šio laikotarpio Lietuvos poetų kūryba panaudojama lietuvių kompozitorių, būtų verta ir įdomu girdėti būsimuose Lietuvos solistų koncertuose šiame krašte.

Antroje koncerto dalyje Kaniava dainavo arijas iš keleto operų, dvi R. A. Schumann dainas ir vieną G. B. Martini. Šioje programos dalyje solistas atskleidė save daug plačiau. Jis pasirodė kaip stiprus temperamentingas baritonas, plataus gesto, laisvo judesio aktorius. Jo išėjimas į sceną energingas, ryžtingo žingsnio, lyg dvikovai į areną. Viena koncerto dalyvė

Tesama 7 ps.

Publikos dalis Mokslo ir kūrybos simpoziume lapkričio 29 d. Chicagos Midway House motelyje, kur buvo daugumas paskaitu.

E. Sulaičio nuotr.

Mokslininkai Bendruomenės glėbyje

EDUARDAS ŠULAITIS

Lietuvių Bendruomenė, kuri iki šiol daugumoje rūpinosi lenčiugėlinio pobūdžio parengimais, lapkričio 26-30 dienomis Chicagoje globojo Mokslo ir Kūrybos simpoziumą.

Tomis dienomis į Chicago buvo suvažiavę apie 200 aukštus mokslo laipsnius turį lietuvių iš S. Amerikos ir čia skaitė referatus ar dalyvavo diskusijose įvairiose mokslo bei kūrybos srityse. "Kalakutų" šventės savaitgalis suvažiavusiems davė progos ne tik pasižmonėti bei apsirūpinti kūno dalykais, bet taip pat pažvelgti ir į kai kurias problemas.

Šis susibūrimas buvo lyg ir tąsą anksčiau vykusio Kultūros kongreso, kuriuose vis būdavo pasigesta kultūros. Ir ne be reikalo. Juose trūkdavo pačių pagrindinių reiškinų: laisvumo -- žodžiuose ir darbuose.

Po paskutinio kongreso fiasko, kuomet grupelė politikierių atsijojo gana rimtų mūsų intelektualų, kuriems nepripažino teisės kongrese prabilti, rodėsi, kad panašių bandymų ateityje jau nebus. Tačiau JAV c. v. pirm. Br. Nainys sugalvojo kitu vardu suruošti tų kongresų tąsą. Ir jis tai atliko sumaniai, suburdamas ne tik "nekaltuosius", bet ir visus "prasikaltusius" -- neklausiusius VLIKO, ALTO, važiavusių į Tarybų Lietuvą, ten net studijavusių, skaičiusius paskaitas, organizavusių krepšinio išvyką į tėvynę ir visus kitus "nekalbuosius". Tą reikia laikyti

Tesama 3 psl.

LIETUVIAI PASAULYJE

PROF. DR. A. RAMŪNAS, Ottawa, Kanadoje universiteto pedagoginių mokslų vicedekanas yra parašęs veikalus: angliškai — "Development of the Whole Man Through Physical Education", 435 puslp.; lietuviškai — "Iš sutemų į aušrą", (kuriam iškeliamos mintys apie žmogų, jo paskirtį, tautą, kosminiam amžiui prasidedant) ir prancūziškai — "Dialogue Enter Rome et Moskou", (elementinis žvilgsnis į Rusijos — Tarybų "S-gos ir Europos santykius, praetyje, dabar ir ateityje).

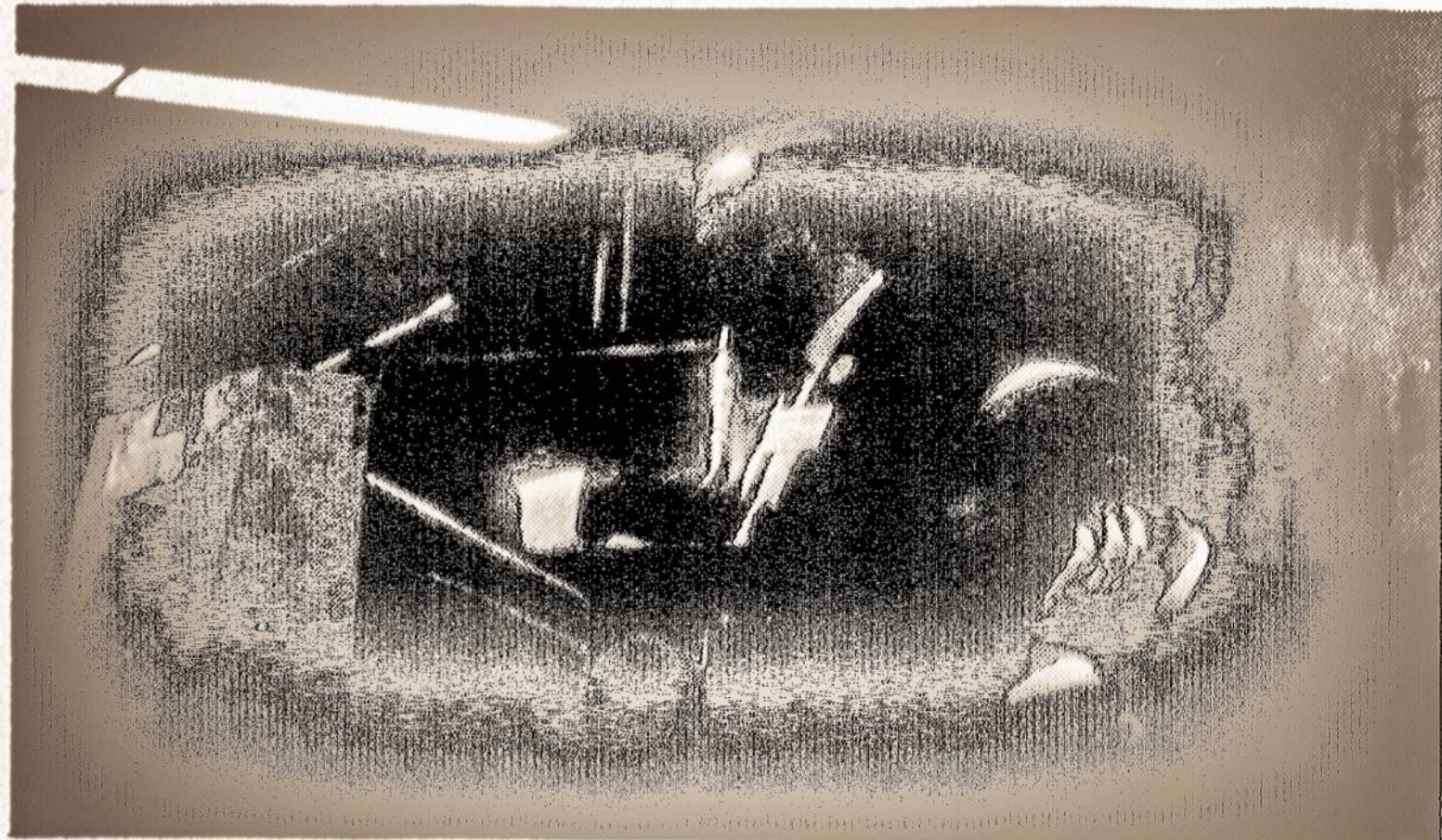
* MONTREALYJE ir kitose Kanados vietovėse gruodžio 22, nuo 3 iki 4 v. p. p. iš 2-tojo TV kanalo "Šiandieninė moteris" programoje bus rodomi tautybių pasirodymai švenčių metu. Lietuvius atstovauja Montrealio šokėjų grupė "Gintaras."

• O. V. MILAŠIAUS rašytus skulptoriui L. Voigt — 75 laiškus (Soixante — quinze lettres inédites et sept documents originaux) išleido A. Silvaire. Paryžiuje.

• MINDAUG J. BAUBLYS, Roselle, N. J. dirbęs Wakefern Food Corp., Elizabeth, N. J., kompiuterių specialistas, kaip rašo Cranford Citizen and Chronicle, išrado būdą maisto paskirstymo centrui vienu kartu prekėmis aprūpinti 140 Shop Rite krautuves šešiose valstijose.

• A. PADVOLSKIS, Lietuvių kultūrinio būrelio narys Manchester, Skotijoje suorganizavo naturalinės Lietuvos istorijos — augmenijos, gyvūnijos parodą. Suteikė 600 vienetų, daugiausia naturalaus didumo, spalvotų paveikslų rinkinį. Mūziejaus lankytojai paroda labai domisi.

• LEONAS JUODIKIS gavo inžinieriaus statybai teises III. valstijoje. Tai jau ketvirtas inžinierius šeimoje, iš kurių 3 gavę magistrų laipsnius.

Dr. V. Kavolis — kairiuju atstovas dėsto savo mintis Mokslo ir kūrybos simpoziume Chicagoje, dėsto savo mintis visuomeninių mokslų diskusijose. Šalia jo sėdi atstovas iš dešiniųjų eilu — dr. V. Vardys.

E. Šulaičio nuotr.

Paskaita apie Lietuvą

Dr. M. Gimbutienė skaitė paskaitą Womens Bay Club, Santa Monica, Cal. apie iškasenas Lietuvoje, ypač daug įdomybių pasakė apie gintarą. Kalbėjo ir apie archeologinius kasinėjimus Jugoslavijoje. Paskaitą iliustravo skaidrėmis. Šią vasarą mokslininkė daug laiko praleido Lietuvoje ir Jugoslavijoje.

G. Procuta, kuris Mokslo ir kūrybos simpoziume skaitė referatą apie pedagogiką šių dienų Lietuvoje, aiškina išalkusiam dr. A. Razmai to simpoziumo dalyviams surodo tuose priešpiečiuose.

Z. Degučio nuotr.

Jeronimas Cicėnas, žurnalistas šiemet sulaukęs 60 m. amžiaus sukaktį, minimas lietuvių spaudoje. Ta proga, prisimintina, kad jis 1934-36 m. buvo Vilniaus žodžio literatūros skyriaus vyr. redaktorium, 1936-39 — Kūrybos ir kritikos redaktorium, 1940 m. Vilniaus Balso red. narys, taip pat Lietuvos Žinių, Naujosios Romuvos, Lietuvos, Ateities, Kūrybos, Naujosios Lietuvos ir kitų bendradarbis. Vokietijoje redagavo Keli Tėvynės ir Akiratį. Vokietijoje žurnalistų organizacijoje vis buvo išrenkamas į centro v-bą. Gyvena Omaha, Nebraska.

Knight Cap

August Traun, sav.

LIETUVIŲ RESTORANAI

UŽKANDŽIAI

PIETŪS

VAKARIENĖ

IVAIRŪS

ŽUVIES

PATIEKALAI

810 Chestnut St., Philadelphia, Pa.
ir
Baltimore Pike & Providence Rd.
Media, Pa.

PETER'S
Bar & Grill

Sav.
PETRAS KADAS

Jauki vieta
įvairūs
gėrimai.

Graži salė
pobūviams bei
susirinkimams.

KVIEČIAME IR LAUKSIME JŪSŲ A. SILANANT

459 Grand Street
Brooklyn, N. Y. 11211

Telefonas:
EVergreen 4-8698

JUOZO BANDŽIUKO

Baras ir Restoranas

Čia vaišinsitės ir vaišinsi ne tik Amerikos veik visais gėrimais — alumi, vynu ir dar stipresniais. Gausi ir importuotų iš Europos ir kitų kraštų. — Jauki vieta susitikti, pasikalbėti ir džiaugtis gyvenimu su maloniais draugais.

KABARETAS — ŠOKIAI

110-12 JAMAICA AVE. Richmond Hill, N. Y. 11418
Tel. 846-9286

LIETUVIAI CHICAGOJE

Gyvas Balzėko muziejus

Rudenį atėjęs, veikia Balzėko Lietuvių Kultūros muziejuje vėl pagyvėjo. Čia dažnai vyksta įvairių parodų bei kitokių rengimų. Lapkričio 7 d. prasidėjo lietuviškų kalėdinių papuošalų gaminto pamokos, kurioms vadovauja Helen Plus ir Frank Zopolis. Jos tęsiasi penktadienį vakarais. Gruodžio 7 d. muziejuje prasidės egļučių ir jų papuošalų paroda, kurią ruošia Uršulė Astrienė iš Grand Rapids, Mich. Taip pat tuo laiku bus išstatyti ir chicagiečių kalėdinių papuošalų konkursą laimėjusių darbai.

Šalia to nuo lapkričio 1 iki lapkričio 29 d. muziejuje buvo parodyti Ed Gogel turimos vynu stiklų kolekcijos eksponatai. Nuo lapkričio 20 d. čia vyksta visokiausių laikrodžių paroda, kurią išstatė Chicagos Clock Club. Visą lapkričio mėnesį muziejaus moterų vienetą eksponavo retus ir senus tekstilės gaminius. Šią parodą suorganizavo Mary Krauchunienė ir A. Vaitaitienė.

Lapkričio 1 d. Balzėkų rezidencijoje buvo pobūvis, kurio metu mirusio žymaus bibliografo A. Ružancovo duktė Petrulienė perdavė muziejui šio daug lietuvių bibliografiškai patarnavusio asmens privačią kolekciją. Prieš tai muziejus gavo mirusio muziko J. Bertulio eksponatus.

Taigi, šis muziejus savo veikla ir eksponatais vis eina į priekį. Tai nuopelnas Stanley Balzėko, Jr., kuris įveda daug darbo bei lėšų į šią įstaigą. Su juo dažnai tenka kalbėtis šio muziejaus reikalais ir sužinoti apie ateities užsimojimus, kurie žada vis naujų parodų bei kitokių įvairumų. Tenka jam bei kitiems muziejaus darbuotojams palinkėti, kad tie planai išsipildytų.

Šis muziejus veikia kiekvieną dieną nuo 1 iki 4:30 val. Jo adresas: 4012 Archer Ave., tel. 847-2441.

Edv. Š.

Stanley Balzėkas, Balzėko Liet. Kultūros Muziejaus vedėjas, kalbasi su Vienybės red. Chicagoje Edvardu Šulčiū. J. Kasakaičio nuotr.

Vel piketavo Kardinolą Cody

Lapkričio 22 d. daugiau negu 200 lietuvių su plakatais jau trečią kartą piketavo Chicagos arkivyskupijos raštines ir kardinolą Cody. Lapkričio 9 d. įvykusiame masiniame susirinkime dėl šv. Kazimiero kapinių atlievavimo buvo nutarta tokius piketavimus tęsti iki tol, kol užkietėjęs kardinolas pakeis savo diktatorišką nusistatymą lietuvių atžvilgiu.

Plačiau apie lietuvių katalikų nepasitenkinimus parašė Chicago Daily News korespondentas iš Romos. Jame nupasakojamas turinys Marquette parko liet. parapijos tikinčiųjų laiško Vatikanui, kuriame mūsų tautiečiai skundžiasi jų balso neklausymu.

Moksleivių pasirodymas

Trijų lit. mokyklų chorai ir L. Vyčių choras pasirodė programoje lapkričio 23 d. Gage Parko salėje, kurią surengė LB Chicagos apyg. valdyba. Čia jie bendrai atliko neseniai mirusio muziko Juozo Bertulio kantatą "Sugrižimo giesmė". Taip pat turėti ir atskiri pasirodymai. Čia pasirodė Brighton parko lit. mokykla (choro mokytojas J. Kreivėnas), Cicero lietuviškųjų mokyklų choras (dirigentas J. Kreivėnas ir Darlausa-Girėno lit. mokykla, "Sugrižimo giesmė" dirigavo Faustas Strolia. Iš viso ją pildė apie 200 žmonių.

JAV LB centro valdybos pirm. Br. Nainys (kaireje) Mokslo ir Kūrybos simpoziume Chicago Midway House motelyje nori įtikinti Marso tyrinėtoją dr. Arvydą Kličorę, jog ir toje planetoje reikia įsteigti Lietuvių Bendruomenę. Dr. Kličorė buvo simpoziumo programos vicepirm. Z. Degučio nuotr.

MOKSLINIKAI BENDRUOMENĖS GLĖBYJE

Atkelta iš 1 psl.

ti Br. Nainio stiprybe, nes jis sugalvojo -- jeigu jau joti į pragarą, tai tik geru arklui! Na, o ką jam tas jėjimas atneš -- dar nežinome, bet iki šiol, išskyrus Naujienas, kurios visą laiką B. Nainiui nerado gero žodžio, niekas jo ant sausos šakos nekaria.

KATINAS PAS MOKSLININKUS

Tačiau šiame mokslininkų simpoziume, žinoma, neapsieita ir be įprastinių, pagal Br. Nainio žodžius, "kugelinų" apraiškų. Bereikalo buvusi tokia įvairi ir plati programa, kurioje dažnai pasimesdavo ir patys rengėjai, bekovoja su laiko ir iš dalių išėjimo problemomis. Dažnai, karštų diskusijų eigoje, jų vedėjai maldaudavo baigti kalbėti, nes reikia išėiti iš salės, kurios buvo NEPAVYDĖTINOS. Salėse neveikdavo mikrofonai, kai kurios gerokai permažos. Daug nerimo rengėjams sukėlė, kai per visuomeninių mokslų posėdį Midway House motelyje (kaip gražiai derinasi mokslas ir motelis!) į priekį prie kalbėtojų stalo atžygiavo katinas (gerai, kad ne juodas) ir jis čia kokią valandą glaudėsi prie kalbėtojų kojų, atsigulęs raivėsi, kol vienas aktyviųjų simpoziumo dalyvių -- G. Procuta -- jį iš salės pašalino. Sunų viduje nepasirodė, nors jų lojimas vienoje salėje buvo garsiai girdimas.

Mokslininkams, atrodo, pakenkti norėjo skautai akademikai, kurie vieną dieną posėdžių metu tame pačiame motelyje turėjo gana gausų suvažiavimą greti-

muose kambariuose. Gerai, kad Studentų Sąjunga posėdžiavo bent kitoje vietoje.

Žinoma, šiomis pastabomis nenorima sumenkinti šio pirmojo lietuvių mokslininkų (arba bent į juos pretenduojančių) išėjimo suėjimo, kuris buvo skirtas paminėti 400 metų nuo pirmosios aukštosios mokyklos įkūrimo Lietuvoje. Tačiau, nors šį įvykį ir teigiamai vertinant, nesinori labai juo džiaugtis. Ši kartą naujų veidų ir vardų taip kaip ir neatrasta: simpoziume reikiškesi apie 95% ty mokslų vyrų, kuriuos mes jau matėme lietuviškose organizacijose, bendroje ar specialioje mūsų spaudoje, visuomeninio gyvenimo srovėje.

ŽVILGSNIS Į DABARTINĘ LIETUVĄ

Salia įvairių temų, kai kurių gana specifinių (pav. dr. A. Nasvyčio "Mechaninės energijos transformacijos problemos mašinose ir autovariakliuose"), buvo ir tokių, kurios domino platesnius sluoksnius.

Viena daugiausiai lietuvių jausminės stygas palietusių temų buvo simpoziumas, "Mokslo išsivystymas sovietų okupuotoje Lietuvoje" (beje, savaitę prieš tą simpoziumą Draugo dienraštyje tilpusioje programoje ta tema buvo vadinama kiek kitaip -- "Mokslo išsivystymas Lietuvoje sovietiniame periode"). Šiam simpoziumui moderavo su krepšinininkų išvyka į Lietuvą vykęs -- "susitėpes" T. Remeikis, kuris dėl tos pačios priežasties turėjo išėiti ir iš Lietuvos redaktoriaus posto. Čia jis subūrė gana tvirtų savo srityse vyrų, kurie sugebėjo šaltai, dokumentuotai, na, ir pusėtinai objektyviai pažvelgti į tai, kas darosi šių dienų Lietuvoje. B. V. Mačiulka, Pr. Zundė, V. Trumpa, L. Dambriūnas, K. Ostrauskas, V. Šaulys, G. Procuta ir D. Satas (jų mokslinių laipsnių, taupydami vietą, čia nežymime) sudarė pranešėjų būrį, kuria, prašoko Naujienų bei Draugo redaktorių bei skaitytojų supratimą. Atrodo, jog jau praėina laikas, kuomet susirinkę vyrai labai mieliai vienas kitam

aiškino nedateklus bei nepasisekimus Lietuvoje, visai nežinodami, kad ten vyksta ir dėmesio vertų dalykų.

PASAULINIO MASTO DRAUGIJA

Šiame simpoziume buvo diskutuojama ar steigtina "Pasaulio Lietuvių Mokslo Draugija?" Tai, žinoma, gražus sumanymas ir dėmesio vertas projektas. Daugelio mokslo sričių specialistus suburti po vienu stogu reikia (dabar turime daug specialistų sambūrių).

Gera parodyti pasauliui ir sau -- kad turime daug mokytojų žmonių. Tačiau vargu ar čia pritinka tas "Pasaulis", kuriuo didžiujasi Pasaulio Lietuvių Bendruomenė ir kitos "pasaulinės" organizacijos. Nejaugi sauleje išsivijų, nors ir mokytojų žmonių, gali įsteigti apimdami ir dabartinės Lietuvos mokslininkams draugiją?

Taip pat į akis krito visų, kurie tik dėsto aukštosiose mokyklose, tituliavimas "profesoriais". Kažin ar verta taip jau visus sulyginti (tik Tarybų S-gos veikėjus anksčiau kai kas pravardžiavo "svieto lygintojais"). Šiaip jau aukštosiose mokyklose turime įvairių laipsnių dėstytojų. Kiek šių eilučių autoriui žinoma, iš jaunųjų tarpo tik vienas -- dr. Romualdas Viskanta, profesoriaująs Purdue unte, W. Lafayette, Ind. turi pilno profesoriaus titulą: kiti gi -- žemesnius.

Šio Mokslo ir kūrybos simpoziumo pirm. buvo dr. Algirdas Avižienis, o vicepirmininku-vienintelis tarp tautinio garso jaunas mūsų mokslininkas dr. Alvydas Kličorė -- abu būvę chicagiečiai, dabar įsikūrę Kalifornijoje. Tai maždaug 35 metų amžiaus vyrai, kurie prieš akis dar turi daug galimybių. Labai malonu, kad jie savo specialybes moka suderinti su veikla lietuvių tarpe, kuri daugumoje yra nedėkinga, kai kuriems net žalinga. Apie jų ir jų draugų veiklą svetimųjų ir lietuvių tarpe, tikimės dar ateityje ne kartą skaitysime. Jų talka Lietuvių Bendruomenės Amžių Amerikoje dar gali pratęsti kelis dešimtmečius.

SILVER BELL BAKING CO.

A. RADŽIŪNAS, Savininkas

Mūsų specialybė lietuviška duona. Pyragai vedybiniams ir kitokiems pokyliams.

36-40 Stagg St., Brooklyn 6, N. Y.

Telefonas: STagg 2-5938

VIENYBĖ

The oldest Lithuanian newspaper in the world was established by Juozas J. Paukštys in 1886. It is published bi-weekly by Valerie Tysliava and Jonas Valaitis at 192 Highland Blvd., Brooklyn, N. Y. 11207. Telephone: Applegate 7-7257. Editor: Jonas Valaitis, Managing Editor: Valerie Tysliava; senior Editor: Vytautas Širvydas, English Editor: Denise Jonaitis, Associate Editor: Edvardas Sulaitis. Subscription rate: \$7.00 for one year. Advertising rates on application. All rights reserved and no part of this newspaper may be reproduced without the consent of the Publishers. All manuscripts are subject to editing.

mes

Vytautas Širvydas

Netrukus baigsime šio šimtmečio 69-tus metus. Įžengdami į 1970-tuosius, žmonės pasidairys, ką atliko 1969-taisiais. Amerikos lietuviai save ir pasaulį vertins įvairiai. Vienybiečiai džiaugsis, kad vargais-negalais, gerų lietuviškų širdžių ir kišenių dėka, Kudirkos ir Basanavičiaus amžininkė Vienybė, nors rečiau, bet 1969 metais ėjo, po senovei, svarstydamą tikroviškuosius lietuviškus idealus, už kuriuos sąmoningi lietuviai tautininkai visame pasaulyje kovojo ir tebekovoja. Kapai pašaukia vis daugiau ir daugiau senųjų veteranų. Gaila, kad dauguma naujokų, atrodo, net neketina kada nors patapti veteranais. Todėl, nors nevisai linksmomis akimis, bet, vis dėlto, su viltimi eisime, dirbsime ir žiūrėsime, ką mums atneš 1970-tieji metai.

Mūsų "politikėje" praeitais metais naujo tiek, kad visuomenė vis daugiau laimėjo prieš — iki kaulo smegenų konservatyviusius —, nes vis artėjo — savųjų ir svetimųjų — visaip trukdomi, bet tautiniai naudingi santykiai tarp lietuvių ir Lietuvos, kuris tautą neša į ateitį.

Sakė poetai: Kirša, kad mes vyrai nuo žagrės, o Binkis, kad esame kunigaikščių tauta. Kudirka gi manė, kad mūsų šviesuomenės vyrai, nors mėgsta šviesiai dryžas kelnes, bet vieni pramuštgalviškai prisirišę įstrižiems, kiti statiems dryžiams...

Tokios mūsų tautinės savybės pateisina turėti "trigalvį arą, ALTą, VLIKą ir Bendruomenę, kurie dirba tą patį laisvei siekti darbą, nors mus nukriaudę kaimynai vokiečiai pasitenkina vienagalviu, tik rusai turi dvigalvį. Tiesa, jie abudu yra — imperialistai, o mes kunigaikštinkai.

Viena mūsų trigalvio galva, rodos, netrukus praris kitas dvi, ir, kaip lenkai, teturėsime vienos galvos paukštį, paskraidinėti į Washingtoną ir pasiklausti gegutės kukavimo...

Lietuvių fondas jau persirito pusę milijono. Nuošimčius šen ten pabarsto, ypač jaunimui lietuvininti, nors mokytojo J. Kreivėno studija ir tėvų pranciškonų patyrimai su mokykla verčia manyti, kad ir iš šių šiaudų — grūdų nebus. Bet bus grūdų "paskutiniems prūsams", fondo valdytojams, jei laiku nebus prisiminta senųjų Amerikos lietuvių Lietuvos Atstatymo bendrovės likimas ir susigaudyta bent įsteigti lituanistikos profesūrą žymiam Amerikos universitete!

Retėja ir stingsta senieji Amerikos lietuviai, kaip stingsta ir retėja jų organizacijos, įimant ir parapijas. Vis daugiau draugijų dienas baigia, išdus nariams išdalindamos. Geriausiai gyvuoja barus turintieji klubai, nes gėrimas taip lietuviams taip kitataučiams yra gyvenimo dalimi. Net ir susivienijimai neranda kelių į ateitį, nors jų nariai yra laimesni negu Lietuvių fondo, kadangi jų pinigais saugo valstybės įstatymai.

Girnakalis

IŠ KAIRĖS IR IŠ DEŠINĖS

PASKUTINIS LE TOMAS

Neseniai gavome Lietuvių Enciklopedijos 36-ąjį, paskutinįjį tomą. Abėcėlė buvo jau 35-jame užbaigta, dabar gausiai radome papildymų bei pataisymų. Gale tilpo dar keli papildymų papildymai.

Iš vienos pusės — turime teisės džiaugtis sulaukę pilnos lietuviškos enciklopedijos. Lietuviai mokslininkai išėivijoje pagrįstai didžiuojasi ją ištesę. Enciklopedija, jos parengimas ir prenumeratoriais išleidimas, rodo, kad mes išėivijoje nesame taip jau nevertinga žmonių saujelė. Turime pagrindo didžiuotis ir Juozu Kapočium, tuo neprilygstam organizatorium, iš nieko sudariusiam leidyklą.

Bet pavartai, žmogus, šį 36-ąjį ir... pasidaro liūdna. Juk sako, kad jis jau paskutinis. O atsisveikinti dar nesinorėtų. Po kelių metų tikrai gyvenimas

prikapos naujų papildymų visam tomui.

Dabar Kapočius žada anglišką lituanistikos enciklopediją. Dėkui, Puiku. Remkime patys ir kitus raginkime remti. Ypač reikia \$90 prenumeratos už šėis tomus. Už kiekvieną tomą atskirai nebus per daug, o leidyklai tai — darbo pagrindas. Remkime.

O visgi Kapočiumi viešas prašymas: dar nepaleiskite dr. J. Girniaus. Terenka medžiagą ir toliau, tegul dar ir toliau taiso išleistuosius tomus, o už kokių kelerių metų duokite Lietuvių Enciklopedijos 37-ąjį tomą. Duokite, kaip dr. J. Girnius prisipažino, partijų doktrinomis "nerepresuotą" tomą, nedarkytos lietuvių kultūros paminklą.

Žinome, jūs daug ko neatliksite tobulai. Rankiosime jūsų klaidas, barsime, girsime, ginčysimės, užjausime ir t. t. Bet tai bus vienas įrodymas, kad atstovaujate kažką gyvo ir reikšmingo.

Mums rašo

Skaitydamas keletą laikraščių stebiu, kaip kalbėdami lietuvių tautybės klausimais kiti laikraščiai Vienybė, o Vienybė kitų kryptimis mojuoja kumščiais, kartais net pagaliiais. Tačiau viename taške visų mintys idealiai sutampa, tai Vatikano valdininkų garbinime. Net tuo metu, kai garbinameji lietuvių tautybės spinaus tiesiai į veidą, kaip neseniai atsitiko Chicagoje ir šio įvykio jokiū būdu negalima priskaityt lietuvių tautybei nuopelnui, tai vistiek ji primenant, apeinama dideliu ratu.

Pirma išgarbinami buvę praeityje ir dabar esantieji, be jų net 1918 metų Lietuva nebūtų prisikėlus... be jų palydos lietuvių jokiū būdu negalė išsiversti... ir tik tada išdrįstama pasakyti, kad tik šitie trys Chicagoje atsirado, kurie gėdinasi, lietuvių tautybės ir jau siūlo juos pavaryti iš lietuvių tarpo. Ačiū Girnakaliui už šią drąsą...

Spauda neteko seno veterano Pijaus Grigaičio. Dabar, išskyrus Vienybę, visa spauda išimtinai jau naujųjų rankose, su visomis iš to sekančiomis pasekomis. Tiesa, ir Sandara tvirtose senųjų rankose, tik kažkaip idėjiniai sustingusi, nes neturi žodžių sandarietiškai pasaulėžiūrai-politikai, kaip permažai rašo apie pačių savo organizaciją ir jos kuopų veiklą.

Įdomi būrelis čekiečių pastanga — pamėgdžioti Vienybę, išleidžiant "atviro žodžio" žurnalą Aki-račiai. Tačiau, kur nėra tikros pagarbos atviram žodžiui, ten negali būti nė atviro žodžio dvasios, nes trūksta nuoširdumo. Vienybė tikrovėje nepamėgdžijama, nes jos vėžės, tai 83 metų Amerikos lietuvių tradicinės, — tvirtos kaip uola, — ir vienybiečių nuoširdžiai tikimos bei ginamos.

Tad, pirmyn, su linkėjimais, kad ir 1970 metais Vienybė lankys Amerikos lietuvius ir neleis tautiniai snausti ir negalvoti apie tautos reikalus. Palinkėsime ir lietuviams Lietuvoje tautą į rytojų nešti, nors ir be mūsų veiksmų ir jų spaudos nuoširdžios paramos.

Prisimenu, kaip kadaise Girnakalis svėrė vilniečių parašytą vyskupui Brizgiui promemoria dėl Washingtono statomos Šiluvos vardu koplyčios, kurią jis pats dabar vadina tautiniu niekalu ir visus kitus reikalus mėgėjas dėti ant svarstyklių. Būt labai pageidautina, kad ir Vienybės savas mintis pasvertų, tik aišku, ne savos gamybos svarstyklėmis, bet patentuotomis.

1. Jei be Valančiaus, Malronio ir Vaižganto 1918 m. Lietuva nebūt atsistačiusi, tai iš kieno malonės Lietuva buvo sugriauta, kad ją reikėjo atstatyti?

2. Ar bažnyčios lietuviškos tik dėl to, kad lietuvių pinigais pastatytos? Kiek lietuviškumo liko Chicagoje Sv. Kazimiero kapinėse? Jos taip pat pirtos lietuvių pinigais.

3. Suminėjęs bloguosius kunigus vis dėlto teigia, kad didžiūma kunigų nusipelno ne tik lietuvių meilės, bet net ir jems paklusnumo. Tad a) keli iš tos didžiūmos pasipriešino Girnakalio vadinamam tautiniam niekalui

-- Šiluvos koplyčiai? b) Keli jų dabar prisideda apginti lietuvių teises Sv. Kazimiero kapinėse? c) Keli jų paklusniems lietuviams parapijiečiams bent žodeliu priminė, kad mažiau milijonų atiduotų svetimiems ir bent dalelę paliktų sau?

Pavyzdžiui, didžiausia Amerikos lietuvių kolonija Chicago bendros lietuvių nuosavybės neturi nė sagos vertės, o kiek milijonų suveda airiams? Tiesa, lietuvių nuosavybė yra tautinės kapinės. Bet pasakykit, kaip ir "geriejai" apie jas atsiliepia?

Nežiūrint aiškios, kunigų vedamos lietuvių nutautinimo politikos, vis dėlto yra sukurtas stiprus mitas, kad kunigai ir parapijos išlaiko lietuvių. Šiam uždaviniumi išspręsti užtektų valandėlei nusiminti katalikiško fanatizmo akinius ir pažvelgti į istoriją. Kai kadaise per bažnyčias buvo pradėta skelbti, kad Dievas supranta tik lenkų kalbą — lietuvių kalbos nesupranta ir panašiai — lietuvių tautybė buvo niekinama, tai pirmai progai pasitaikius, protestantizmo dvasia nuostabiai greit perėjo per visą Lietuvą. O katalikiška dvasiškija šiai bangai sunaikinti turėjo griebtis net labai žiaurių priemonių. Ir vargiai būtų pavykę, jei būt nesupratę griebtis lietuvių kalbos ir lietuviško rašto.

Panaši istorija vyko Burbos ir Miluko laikais, kai lietuviai pradėjo kurt tautines parapijas. Jei taip ir toliau elgtųsi, tai greit liktų be vilnotų avių.

Aišku, kunigija toliau tokių klaidų vengs. Todėl šiuo metu jie labai uolūs lietuviškoje veikloje. Turbūt nebėra nė vieno lietuvių susibūrimo, kur nedalyvautų bent vienas ar net keli kunigai. O jų dalyvavimas tai tik apsauga, kad lietuviai nepradėtų savistoviai galvoti: jie sklepija mintį, kad tautybė, tai katalikybė. Per ilgą laiką naivūs žmoneliai ir įtikinami, kad be kunigų palydos negalima išsiversti.

Nesutinku su Girnakalio teiginiu, kad žmogaus prigimtis taip sudaryta, kad jam

Tęsiama 5 psl.

Dėmesio: Kalba "Siauri Akiračiai"!

Pasiskaitęs Chicagoje naujai leidžiamo laikraštuko gerų atsiliepimų apie Vienybę, nutariau aplankyti tų "Siaurų akiračių" redaktorių dr. Rrr. (jis patyręs, kad aš iš Vienybės, pilnos pavardės nesutiko skelbti). Prasidareš duris, ponas redaktorius tuojau prasišiepė su šypsniu ir sušnypštė: "Tai Tamsta iš to rusofilų laikraščio"? Pasakius, kad taip, liepė negaišinti laiko ir sakyti — ko noriu.

Tuoju paprašiau daugiau informacijų apie skirtumą tarp jo laikraštuko ir Vienybės. "Tai, matai, Vienybė yra rusofiliska, prorusiška, na, ir jeigu norite, komunistiška. Laisvė ir Vilnis tai tik nulis prieš Vienybę. Anie nemoka savęs pasislėpti, tas rusofiliskumas iš jų lenda kaip adata iš šieno vežimo, o Vienybė — moka. Čia jai kreditas ir dar didelis — tai ir viskas. O daugiau kreditų nėra. O, be to, jeigu Vienybės nebūtų buvę, tai ir "Siaurų akiračių" nebūtų reikėję. Mes nenorėjome, kad čia kokia nors susenusi Vienybė imtų ir padarytų mūsų gerus patriotus lietuvius rusofilais ir kitokiais nelabaisiais. Dėl to mus istorija tikrai turėtų neužmiršti, ir mes pageidautume joje vietos, kaip lietuvių tautos išgelbėtojų nuo smegenų išplovimo".

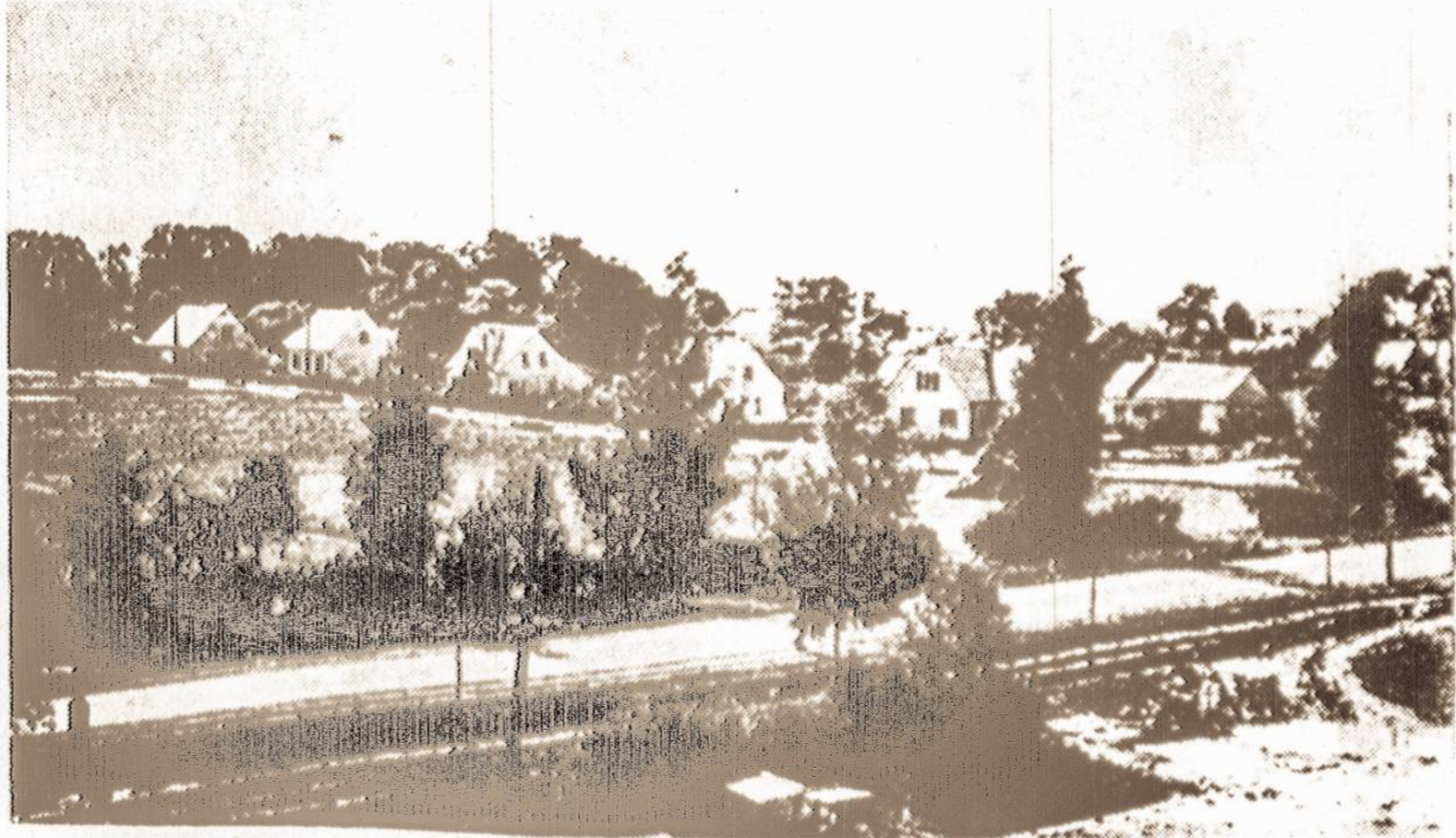
Toliau dr. Rrr. papasakojo, kad jo laikraštukas yra pats tobuliausias pasaulyje, nes tai užtvirtino ir didieji žurnalizmo autoritetai, V. Šliogeris ir dail. Mikšys... Pažymėjo, jog tik jo laikraštukui galima dėti bet kokią medžiagą ir bet kur, nesibijant, kad kiti apšauktų kokiais nors nenaudėliais, girdi, ką čia klausyti, ką tie bemoksliai iš naujieniečių ir voldemarininkų tarpo plepa. "Mes tai galime Maskvos komunistų partijos suvažiavimą talpinti į pirmą puslapį, o vysk. Deksnį į paskutinį, mums leidžiama Velykas vadinti Kristaus gimimo švente. Tegul kas nors išdrįsta dėl to pasakyti žodį! Pasakysime, kad jiems trūksta intelektualo, kad jie turėtų 10 metų universitete pabūti ir tiek", — užbaubė gerbiamas daktaras! Atėjusiam Vienybės korespondentui dr. Rrrr. pasiūlė dr. kun. Prunskio knygelę "Kaip ir ką rašyti į laikraštį", kukliai pasisakydamas, jog šis leidinys buvo jo žurnalistinio intelekto pamatais.

Paprašius konkrečiai išryškinti Vienybės ir jo laikraštuko skirtumą, daktaras surimtėjo. "Ką čia Tamsta spiriesi. Visai palyginimo negali būti. Kaip čia gali visai apie tai kultūringai kalbėti. Žinai, man ir mano draugams negalima Vienybės skaityti, gali ir mus įtartai rusofiliskumu, o, be to, nenorime užsikrėsti visokiais girnakaliais ir kitomis nemokšomis. O be to, kiti gali ir sakyti, jog mes imame išminties iš Vienybės. To niekada nebuvo ir nebus. Mes pirmieji atsukome ne tik veidą, bet ir kitas kūno dalis į Lietuvą ir neduosime niekam iš mūsų tai paveržti. Mums priklauso visokeriopi nuopelnai. Kadangi daugumas mūsų skautai, tai esam praktiški žmonės ir nenorime, kad kas nors atsistotų ant kelio. Visus nupūtėme ar dar nupūsime."

"Naujai pasaulį atstatysim, kas buvo niekas tas bus viskuo", — pradėjo su užsidegimu deklamuoti daktaras ir įpuolė į ekstaziją: "Lai gyvuoja mūsų įkvėpėjas Birbilgily kunigaikštis dail. Mikšys, kurį įstatysime mūsų atstovu į Vliką, lai gyvuoja komunizmas antikomunizme, lai gyvuoja nesulaikoma intelektualų dvasioje vienybė, šalin rusofilai iš Amerikos, įspirt visiems į užpakalį, išmest...."

Daktaras taip įsiaudrino, jog net nepajuto, kaip aš išėjau. Nežinau, kaip ilgai jis dėstė savo nedvejotiną išmintį keturioms sienoms, tačiau jaučiausi blogai, negalėjęs padėkoti jam už tiek daug išmintingų žodžių, kurių tik dalelę čia galėjau atpasakoti.

ŽIBINTAS KIŠKIS

Lietuvoje, Joniškio rajono Pergalės kolūktio (viršuje) ir Ukmergės rajono Dainavos (apačioje) gyvenvietės.

MUMS RAŠO

Atkelta iš 4 psl.

reikia kunigo, o kas nenori kunigų, tai turi išrašti jų pakaitalą — politruką.

Atseit lietuviams vieną prigimtį atnešė lenkai, dabar kitą bruka rusai. Vokiečiai taip pat taikstosi lietuviams duoti prigimtį. Amerikoje airiška prigimtis. Tikint Girnakaliu, lietuviai prigimtimis būtų labai universalūs.

Išprusę žmonės prigimtį supranta visai kitaip. 580 metų, kad ir ilgokas laikas, bet nepakankamas pakeist prigimtį. Užteko pakeist tik galvojmą ir tai toli gražu ne visų. Dar ir dabar užtektų lietuvių išsiverčiančių be svetimų prigimčių savo reikalams tvarkyti.

Lietuvių tautoje reiktų prigimtimi laikyti mirusių gerbimą. Iš lietuvių kelis šimtus metų išplėse daug gražių papročių, jie pasidare klusnus ir dosnus visiems. Tačiau kai jų mirusiųs gimines ir artimuosius pradėjo mesti į duobes kaip dvėseltienas, vis dėlto jie subruzdė.

Daugelis džiaugiasi krikščioniška kultūra. Chicagiečiai turi auksinę progą iš laidojimo papročių sugreint dvi kultūras: buvusią lietuvių ir pasinginę krikščionišką.

Lietuviai tikrai galėtų išsiversti ir su sava prigimtimi ir su sava kultūra. Tik gaila, kad lietuvių kalboje spauda užgožta vergiškos dvasios ir be tų produktų neišsiverčia, o tai ir yra didžiausias lietuviybės stabdys.

SIRVYS.

STEBĖTOJO PASTABOS

• Įdomios nuotaikos mūsų redakcijose Kanadoje. Pr. Alšėnas yra darbštus Toronto Tėviškės Žiburių bendradarbis ir pažiba. Bet dėl šio laikraščio paskelbtų neapgalvotų Kanados Lietuvių fondo puilimų turėjo vietos kreiptis į T. Ž. "priešą" — Montrealo Nepriklausomą Lietuvą, kurią dabar redaguoja poetas Henrikas Nagys.

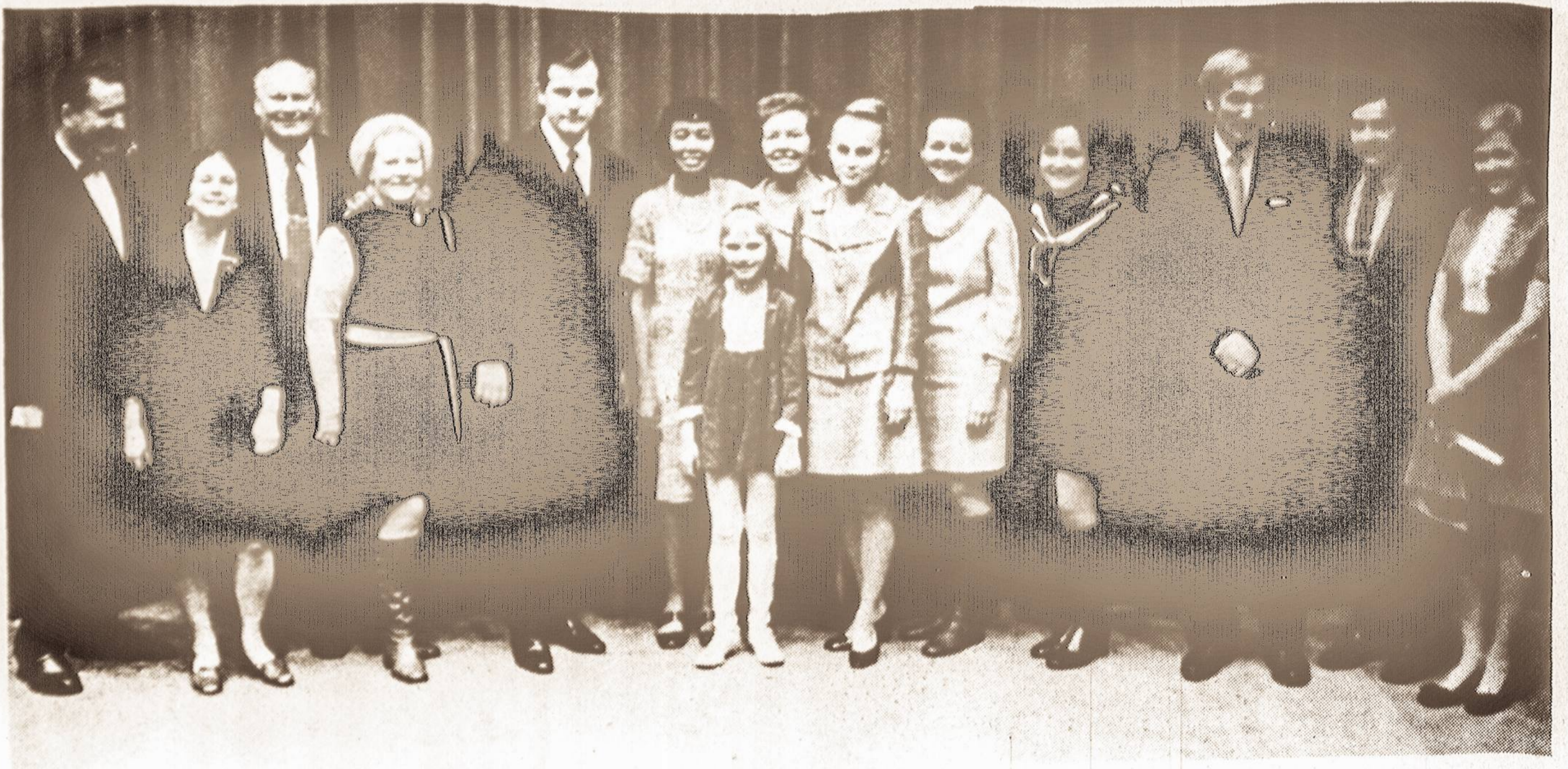
• Įdomių "progresyvių" nuotaikų būta ir Kanados Bendruomenės seime. Siūlyta išplėsti tą Bendruomenės išleisto vaikams vadovėlio Rūtelė puslapį, kuriame įdėta "sovietų" Lietuvos mirusio poeto gražus vaikams eilėraštis. Kaip žinoma, ir rusai bolševikai iš savo enciklopedijų išplėšo puslapius, kurie "nusikalsta" dienos vėjams.

Kitas bendruomenininkas manė, kad buvęs Jaunimo kongresas "pertoli nuėjęs" — norėjęs reformuoti veiksnus.

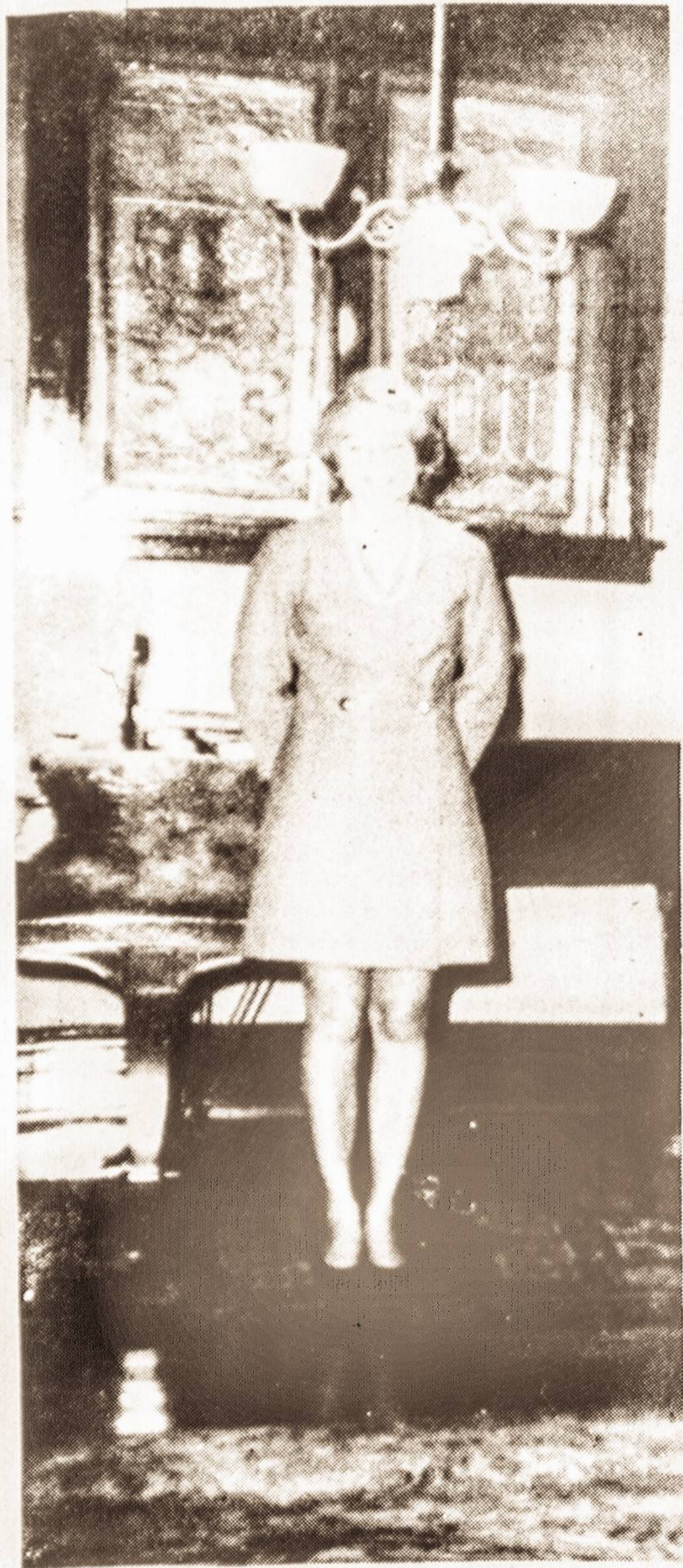
• Jaunimas, sakoma, tautos ateitis, bet kai kuriems mūsų "seniams", jis, po senovei, "pienburiniai"?

• Tarybų S-gos dulkių atsikratęs, rašytojas Kuznecov Londono The Sunday Telegraph pareiškė: "90-tas Tarybų S-gos gyventojų nuožmintis nebetiki komunizmui. Krašte revoliucinė dvasia jau seniai išgaravo, liko tik jau įsistiprinusi tam tikros rūšies (kokios istorijoje dar nebuvo) imperialistinės valstybės diktatūra. Į komunizmą rimtai jau niekas nebežiūri, tik liūdnai ironiškai iš jo pasišaipė. Bet žmonės nenori nė į kapitalizmą sugrįžti. Ko tat laukti? Gal iškils iš tikrųjų inteligentiškas diktatorius, kuris viską padoriau aptvarkys?"

Tesiama 10 psl.

Dr. L. Vladimirovo pastangomis Eduardo ir Barbaros Kaniavų koncertas įvyko ir Jungtinėse Tautose. Nuotraukoje - rengėjai su dr. Vladimirovu (trečias iš d.). Kairėje - grupė lietuvių: V. Beleckas, I. Vladimirovienė, J. Valaitis, solistė Lionė Jodytė, baritonas Eduardas Kaniava, Janina Jodytė, G. Beleckienė, B. Kaniavienė, Apr. par. solistė L. Senken-

Deklamuoja Vilniaus televizijos aktorė Barbara Kaniavienė.

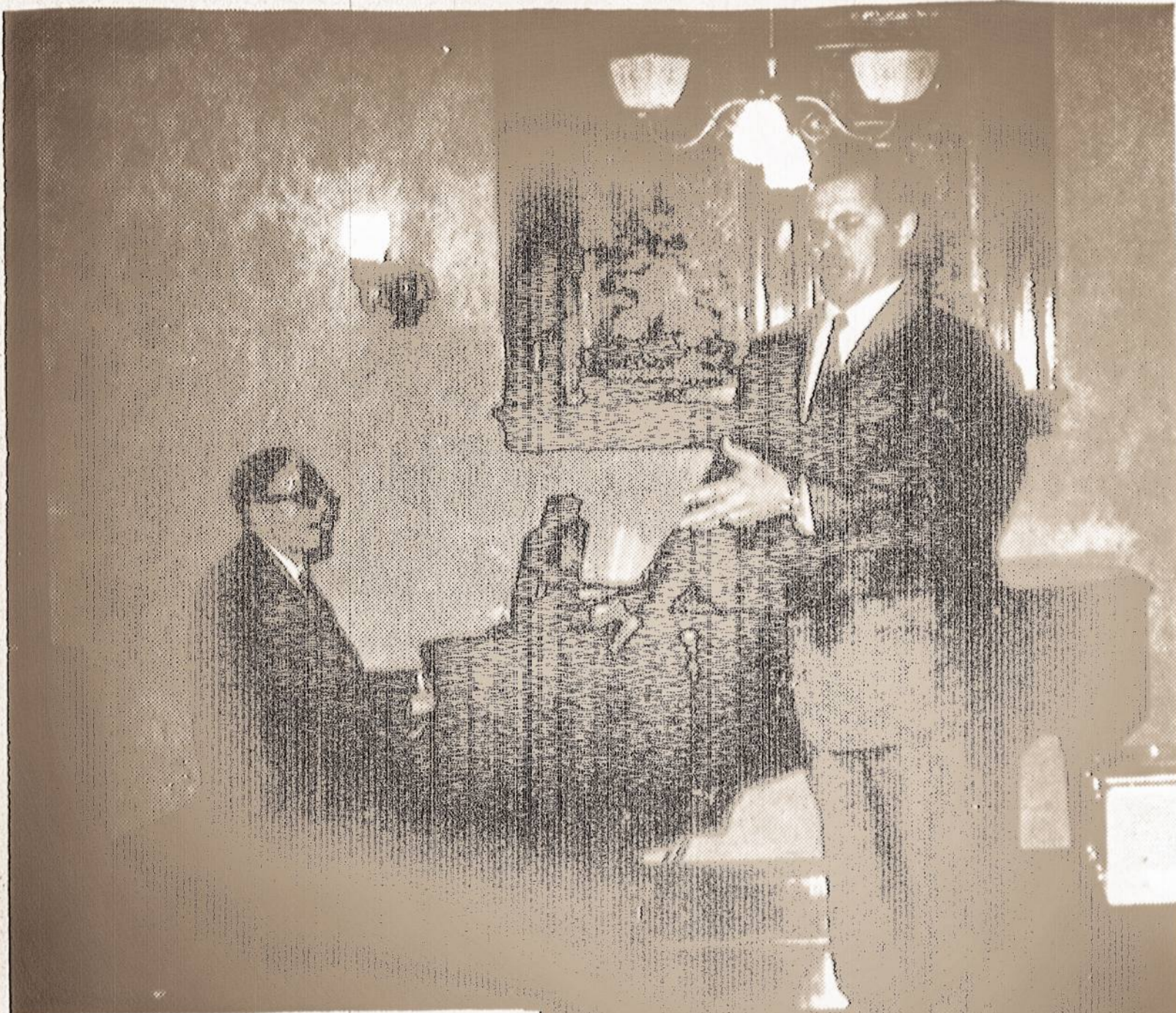
S. Narkėliūnaitės nuotraukos

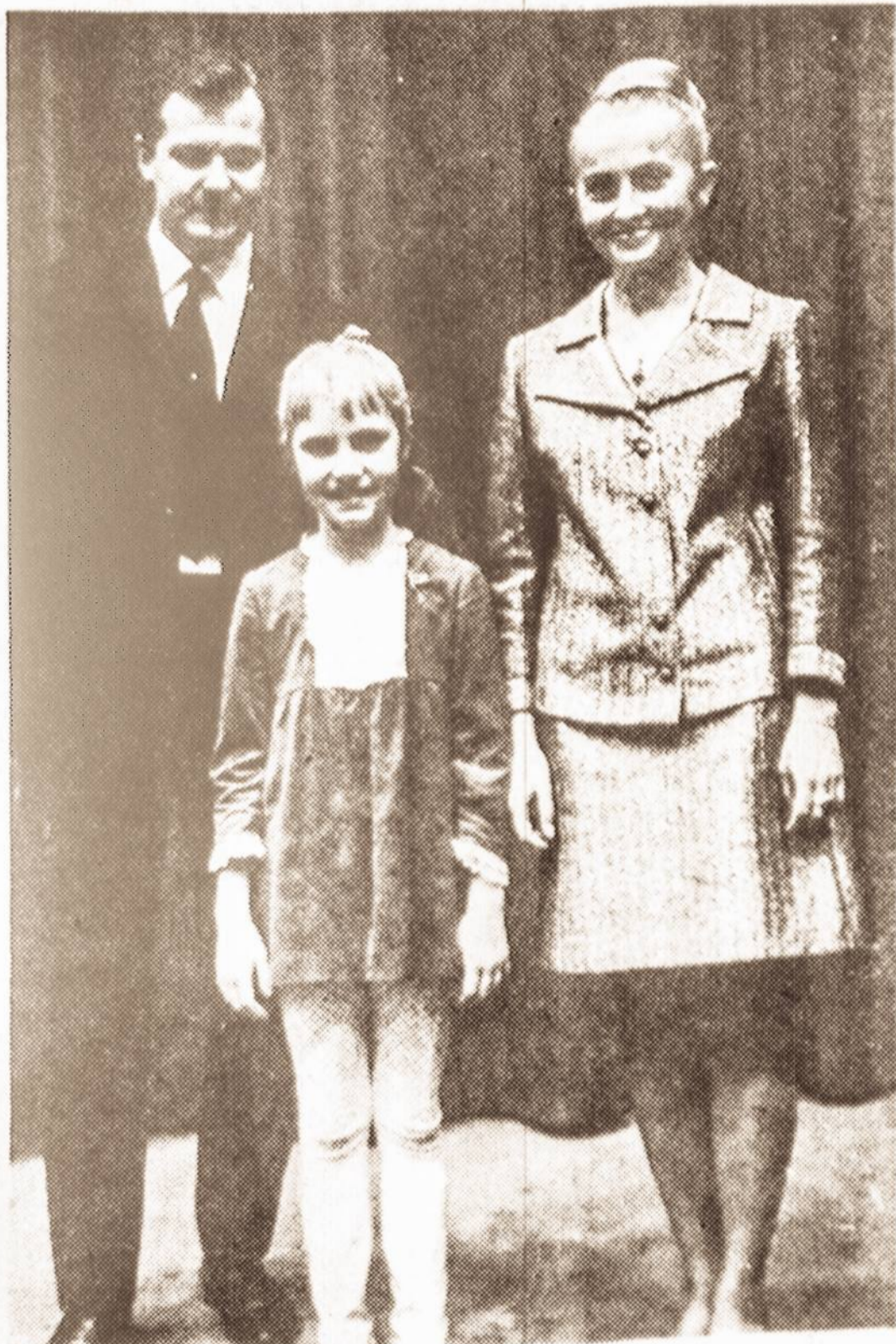
Baritonas Eduardas Kaniava ir kompozitorius-pianistas Vytautas Bacevičius susitikę Vieniybėje tuojau išigilino į gaidas, į šių dienų Lietuvos kompozitorių kūrybą.

Dalis svečių dalyvavusių Kaniavų priėmimo Vieniybėje. Iš kairės - Nastė Buknienė, aktorė Barbara Kaniavienė, dr. Petrika su žmona Margareta ir Lilija Kavaliuskaitė.

Vienybės namuose dainuoja Vilniaus Operos baritonas Eduardas Kaniava. Jam akompanuoja kompozitorius Vytautas Bacevičius.

Eduardas ir Barbora Kaniavai, viesėdami New Yorke turėjo progos pamatyti Curley McDimple muzikinį veikalą, kuriame vaidina pagarsėjusi solistės Lionės Jodytės 7 m. amžiaus dukrelė Janina. Ta proga nusifotografavo.

Svečių tarpe iš kairės - Adelė Rainienė, Elena Feiferienė, Viktoras Bekeris (jis svečiams parodė skaidres iš V. Noreikos ir E. Kaniavos koncertų New Yorke) D. Vizbara, stovi R. Feiferis, M. Stenslerienė, N. Buknienė ir B. Kaniaviene.

Vienybės redaktorius Jonas Valaitis kalbasi su solistu Eduardu Kaniava, tuo tarpu kai Vytautas Beleckas atkreipęs dėmesį į aktorę Barborą Kaniaviene.

Kaniavų koncertai

Atkelta iš 1 psl.

taikliai pastebėjo, kad Kaniava yra herojinis baritonas, sutvertas herojinė-dramatinėm rolėm dainuoti.

Tarp pirmos ir antros koncerto dalies B. Abramavičiūtė-Kaniaviene deklamavimo stilių lėmė jos darbas televizijoje. Ji, kaip televizijos aktorė, turi šios meno šakos įgudimus, žodžio pasakymo į mikrofoną techniką. Šia technika ji naudojosi ir deklamuodama gyvai auditorijai. Jos laikysena scenoje, jos, sakyčiau, intymus santykiavimas su mikrofonu buvo palikta nepakeistas. Kai mikrofonas iškeistas į gyvą žmogų, keistina deklamavimo ar skaitymo technika. Šis iškeitimas televizijos aktorės nebuvo pakankamai pergalvotas ir įvertintas.

Baladę, Jūratę ir Kastytis, Abramavičiūtė deklamavo labai žemam tone, vietom gal net pertyliai, labai tiksliai moduluodama prislopintą nuostabą, lyg pasakotų geram draugui sunkiai patikimą, įdomų nuotyki, sąmoningai vengdama išpūsto, reklaminio patoso. Toks deklamavimo būdas labai tiko epiniam kūriniui. Kiek teko nustebti, kai Degutytės eilėraščių ciklas irgi panašiai buvo padeklamuotas. Laureatės lyrika, banguoji visiems emocijom, verta jai individualios interpretacijos. Nežiūrint kai kurių atšiktinų netikslumų, Vilniaus televizijos aktorė paliko labai malonų ir šiltą įspūdį.

Koncerto akompanuotojas buvo Manigirdas Motekaitis iš Chicagos. Jį pats solistas įvertino labai gerai. Koncerto publika New Yorke svečius iš Vilniaus sutiko ir palydėjo karštom ovacijom.

Lietuvaite Annabelle Root iš Fort Lauderdale, Florida džiaugiasi turėjusi progos išgirsti pasizymėjusią solistę ir televizijos aktorę iš Vilniaus. Neseniai apkeliausi aplink pasaulį, 1970 m. ruošiasi vykti į Lietuvą.

Dail. Antano Tamošaičio darbų paroda nuo spalio 27 iki lapkr. 27 vyko Windsor, Ont., Kanadoje universiteto Fine Arts galerijoje. Buvo išstatyti 25 aliejiniai paveiksliai. Nuo spalio 8 iki 21 Ottawoje buvo ir Anastazijos Tamošaitienės tapybos kūrinių paroda.

Dail. V. Kasiulis su žmona ir sūnum iš Prancūzijos nuo lapkr. 15 iki gruodžio buvo Lanskronea, Švedijoje, savo darbų parodoje. Sūnus Vytautas šiuo laiku Prancūzijai atlieka karinę prievole ir bus Metze - Moselle, iš kur vyks į Orleans.

S. Narkėliūnaitės nuotraukos.

ARGENTINOJE

Keturios seserys susitikusios Argentinoje. Iš kairės - Marija, Monika, Ona ir Ursulė. Dešinėje - Ona Ožinskienė.

P. Ožinsko nuotr.

IŠ ARGENTINOS LIETUVIŲ BALSO

SUSITIKO KETURIOS SESERYS

Keturios sesutės, ukmergiškės, Sabaliauskaitės: Ona, Ursulė, Monika ir Marija prieš 40 metų išsikyrė. Pirmosios trys viena po kitos atvyko Argentinon. Ketvirtą liko Lietuvoj. Nežiūrint siautusių karų ir visokių negandų Lietuvos žemėje, Marytė ryžtingai siekė mokslo, kad būtų naudingai savo tėvynei vėl atgimstant. Marijos tvirtas nusistatymas ir atklus ryžtas davė teigiamų vaisių. Ji pasiekė lietuvių kalbos gimnazijos mokytojos diplomo ir dėstė lietuvių kalbą kaip tik tuomet, kuomet labiausiai Lietuvai buvo reikalinga ruošti naująją kartą, naujos Lietuvos gyvenimui.

Ištekėjusi už teisininko Antano Patackio užaugino tris sūnus, Algirdą, Gintarą ir Saulių. Abudu dirbdami vaikams davė aukštąjį mokslą. Garbingai išsitarnavo pensiją, ir kaip jau visos pareigos su tėvyne atliktos, panūdo aplankyti savo seseris, kurios prieš 40 metų pradėjo išskristi iš gimtojo lizdo į platųjį pasaulį laimės ieškoti. Pamatyti ir kitus tėvynainius kaip jie gyvena svetimoj padangėj. Tokių jausmų vedina, 24. 10. 69 atvyko į Argentiną.

Malonios viešnios seserys supažindinimui su savo draugais, Klemeno ir Monikos Sabaliauskaitės Viečių namuose, 9. 11. 69 surengė turtingą vakarienę, kurioje dalyvavo: viešnia iš Lietuvos Marija Patackienė, jos išsiilgusios seserys Ona Kazlauskienė, Ursulė Kaušakienė ir Monika Viečienė, kurios su pagelbininkėmis ir šeiminkavo. Sesers Onos sūnus, policijos karininkas Carlos Kazlauskas su žmona, Nilda Hayde Silva ir vaikais, Jonas Czolna su žmona Štase Baltrušaityte, Petras Senkus, Ona Morkvinaitė Tamošiūnienė su dukra Zuzana, Teofilius Aliukas su žmona Brone Mučekaitė, Ruben Aramendi su žmona Yolanda Tamošiūnaitė, Kazys Keblys su žmona Elze Rutkute, Vincas Grigaitis su žmona Adele Jelinskaite, Alfonsas Tamulynas su žmona Elzbieta Kurtinaityte, Dionizas Jasiulis su žmona Adela Grigaityte ir vaikučiais, Roman Chos toek su žmona Marija Lapinskaite, Pr. Ožinskas su žmona Ona Gudliauskaite, Pijus Gudelevičius ir Juozas Kanapinskas su žmona Agniete Uksaite ir pora Viečių kaimynų.

Baigiant valgyti vakarienę Pr. Ožinskas visų vardu pasveikino

viešnią, padėjusią nemažai pastangų, kad galėtų pasimatyti su savo seserimis, o taipgi sveikino jos sesutes, išrūpinusias leidimą įvažiuoti, dėkojo už tokios gražios ir kartu istoriškos vakarienės su ruošimą. Kalbėtojas neseniai yra buvęs Lietuvoje ir nors asmeniškai yra nemažai matęs savo akimis, bet pasidžiaugė, kad viešnia gali suteikti labai mums visiems įdomių žinių apie gyvenimą Lietuvoje. Mes, kurie seniai iš Lietuvos išvykome, nepaprastai įdomiaujamės apie Lietuvos gyvenimą.

Viešnia papasakojo apie Tarybų Lietuvoje per mokslą pakilusią kultūrą, nuo kurios neatsilieka technika, o kuomet šie privalumai įgyvendinami tautoje, juos seka ir kylantis gerbūvis. Kvietė visus lietuvius, bepažiūrų skirtumo, mylėti savo kraštą, būti vieningiems tarpusavyje, siekti šviesos, kuri atneša gerbūvį ir taiką žmonijai.

Teofilius Aliukas ir Pijus Gudelevičius taipgi sveikino viešnią ir dėkojo sesutėms Sabaliauskaitėms, suruošusioms gražų susipažinimo priėmimą. Jz. Kanapinskas buvo uolus šeiminkinių talkininkas, su šeiminkiniu Klemenu Viečiu dabojo, kad svečiams netrūktų nieko.

Padainuota naujų ir senų lietuviškų dainų. Atminčiai C. Kazlauskas ir Pr. Ožinskas padarė nuotraukų.

P. Žiaulietis

V A R I G

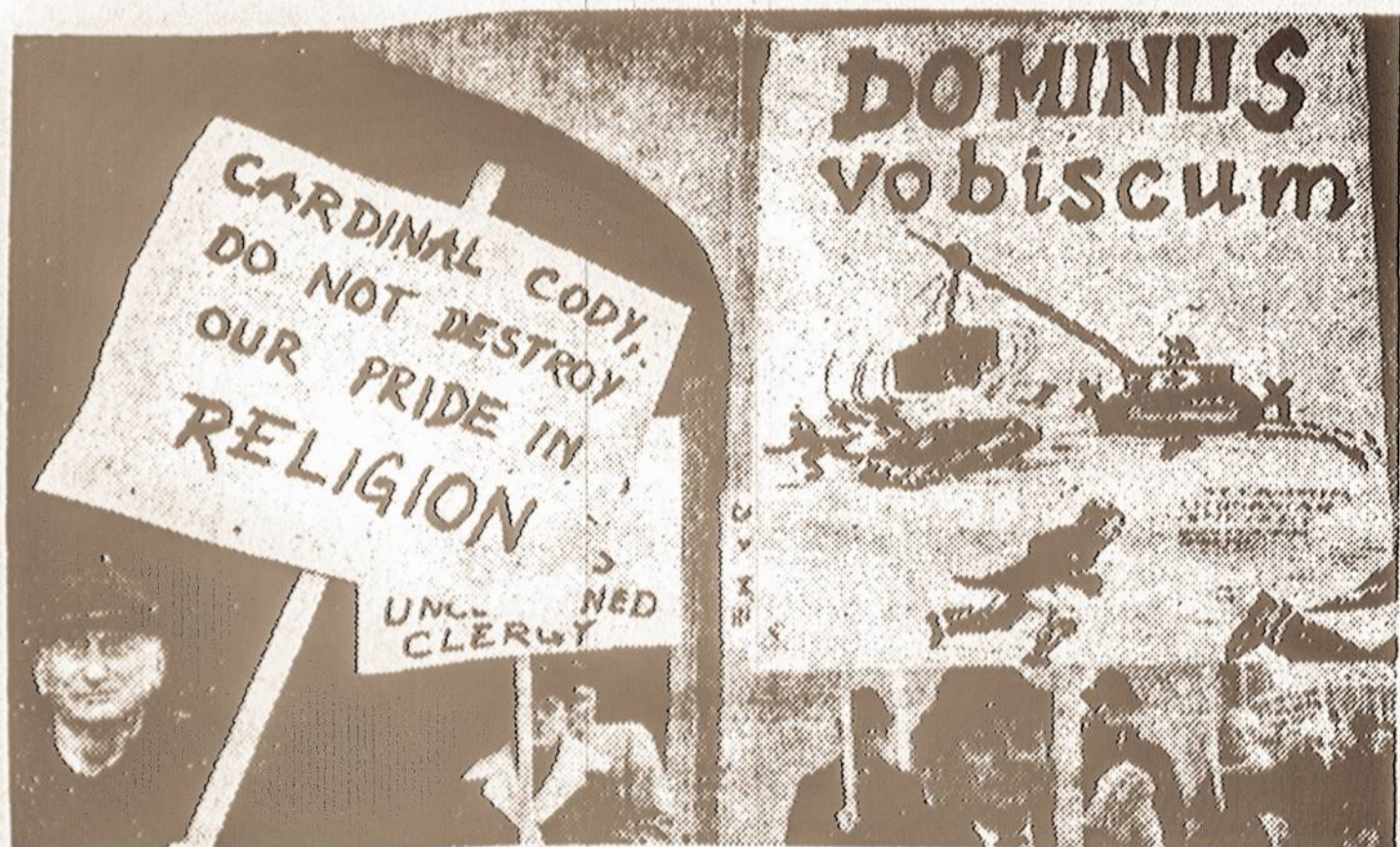

Dešimtojo Pasaulinio Architektų Kongreso Tarybų Sąjungos delegacija, susidėjusi iš 18 asmenų, Pr. Ožinsko nuotraukoje matomi Argentinos Ezeiza aerouoste. Dešinėje Lietuvos Arch. S-gos vicepirm. Anatolijus Rusteika. Į Kongresą turėjo atvykti broliai Nasvyčiai, bet jiems Argentinos konsulas neįleido pasų.

LIETUVOJE

■ Vilniuje pastatytas naujas tiltas per Neries upę į Lazdynus. Atidarytas lapkr. 4. Tai ilgiausias tiltas Lietuvoje, pusšėšto karto trumpesnis už pasaulyje ilgiausią Verazzano tiltą, iš Brooklyno į Staten Island. New Yorke. Šešių kelių pločio ir 720 pėdų ilgumo tiltu dabar jau važiuojama iš Vilniaus į Kauną greitkeliu, kaip Amerikos, kuris yra 60 mylių ilgumo. Tarybų S-goj jis pripažintas geriausiu. Dabar Vilniuje ruošiamasi tiesti dar ir 5-tąjį tiltą.

■ Vilniaus katedros vargonus, 1889 m. įrengtus Juozo Radavičiaus, atnaujino Vokietijos specialistai ir Lietuvos technikai. Muzikos žinovai sako, kad tokie vargonai vieninteliai Tarybų S-gos ribose.

XX AMŽIAUS BAŽNYČIOS GĖDA. -- Tokia antrašte gruodžio 4 d. Argentinos Lietuvių Balse tilpo iš argentiniečių spaudos nuotrauka su šiuo parašu: "Išėjusios lietuviai kovoja su parsidavusių tikėjimu. Bažnyčiai mūsų kunigus ir jaunimą sutarptautinus, prarandame teises ne tik į savo starytas bažnyčias, bet ir į žmonišką pasilaidojimą. Iš ignorancijos ir nenoro žinoti kam kuria kalba iš katekizmo melstis, bažnyčia pati savo rankomis vykdo komunistinę tikėjimo naikinimo ir nureliginimo taktiką išėjusių tarpe. Valzdelyje matome Chicagos lietuvių demonstracijas prieš kardinolą Cody, kurios vyksta kiekvieną šeštadienį ir bus tęsiamos tol, kol bus sugrąžintos lietuviškos laidojimosi tradicijos Sv. Kazimiero kapinėse. Kadangi piketai yra virtę sensacija, tai spauda, radijas ir TV lietuvių žygį garsina po visą Ameriką. Šiuose kontinentuose šeimų galvos pratusios bartis ir net peštis vaikų akivaizdoje. Iš tų pačių šeimų kilę ir bažnyčių valdytojai, kuriuos paveikia tik viešas ir garsiai nuskambantis protestas. Tos taktikos laikosi visi; jos neturi vengti ir diskriminuojami lietuviai! Valio pasauliečių teisėms apginti kapinių komitetui už perėjimą ofensyvoni!"

● PRANAS ir ONA OŽINSKAI, Argentinos Lietuvių Balso leidėjai Buenos Aires, 5. m. vasarą lankėsi Lietuvoje ir kituose Europos kraštuose, parsivežė įdomių įspūdžių ir jais dalosi su Argentinos Lietuviais paskaitys skaitydami lietuvių kolonijose, Argentinos Lietuvių Balse rašo įspūdžius.

J. MIKUCKIS: "PATS RAŠAU IR PASIRAŠAU!"

(LAIŠKAS VIENYBEI)

Šių metų birželio 24-25 Naujienose 145 ir 146 numeruose patalpintas St. Juškėno straipsnis "Enkavedistai rašo, o Mikuckis pasirašo."

Mano grįžimas į Tėvynę, šalia pavydo, sukėlė nepasitenkinimą St. Juškėnui ir jo bendraminčiams, kurie, kaip rašo Laisvės redaktorius dr. A. Bimba, vietoj atsiprašymo pradėjo kepti apie mane eilę įvairių prasimanymų.

1969.VII.1. Laisvėje numeryje 48 dr. Bimba pacitavęs dalį St. Juškėno pagirūniškos išpažinties, rašo: "dalyvavo sąmoksle ginklais nuversti Lietuvos liaudies valdžią."

St. Juškėną pažinau tik Vokietijoje, Watenstedto'o lageryje, kur jis to lagerio raštinėje ir pasakojo "šokio ant asfalto" istoriją. Sužinojęs, kad grįžau Lietuvon, lietuvių nacionalinėje spaudoje Juškėnas pradėjo rūpintis mano asmeniu, amžiumi, kad aš buvau kalėjimo viršininku, Kauno komendantu, policijos vadu, kad sėdėjau kalėjime, kad enkavedistai rašo, o aš pasirašau, kad tokia juokinga jam mano pavardė ir t. t. ir t. t. Visa tai Juškėnas rašo tik jau ne žmoniškumo jausmų vedinas.

Suprantu ko jis tuom siekia. Apie mano praeitį ir užimtas tarnybas rašoma ne tik Lietuvių Enciklopedijoje Bostone, bet ir Lietuvos Enciklopedijoje (II tomas) Vilniuje.

St. Juškėnas klieša, kad man enkavedistai pakiša pasirašyti straipsnius. Jo liūdesiui pasakysiu, kad rašau savo noru ir savo bute. Aš tikras, kad išpažintį Juškėnui pasirašyti pakišo Naujienos, nes už "nuopelnus" Hitlerio kacetų sargyboje, jos privalėtų Juškėną išmesti iš savo laikraščio skilčių. Kad taip neįvyktų, Juškėnas skuba garsintis slėpęs ginklus ir šovinius Lietuvoje ir atlieka išpažintį, bet ir tą šventvagiškai. Prieš Naujienų dvasiškius aiškinasi lyg uniforma ne uniforma, kacetininkus vaikydamas pats buvo vaikomas ir tik nurimo tapęs "šventuoju" ligonių kasoje.

Mano tolesnis ginčas su St. Juškėnu spaudoje, duotų jam progą pasigirti, vaizduojant save fašistiniu-nacistiniu didvyriu. .. Bijau, kad pratęsęs tą tuščią ir neįdomų St. Juškėno spavedojimąsi, jis pasakys, kad nešdamas "kuldašius", Lietuvoje paliko užmaskuotas tvirtoves su šarvuočiais ir patrankomis. Belieka naujieniečiams nusileisti parašutais ir "vaduoti".

Grįžau Lietuvon poilsiui, tėvų žemėje ieškodamas ramybės. Turiu tikslą paruošti savo poeziją. Žinojau, kad kai kam nepatiks mano žygis. Išigysiu priešų. Šulaukęs šarmų smilkinius neturėjau ir neturiu jokie noro ar tikslo kam nors aiškintis, tuo labiau Juškėnui, su kuriuo mano ir pažintis yra pripuolama. Ne Juškėnui mane teisti ir tėvynės meilės mokytį.

JUOZAS MIKUCKIS

Dimzdzininko iš Lietuvos viešnagė pas dukterį, Saugus, Mass. Iš kairės - Gene Gribaitienė (Dikinio žmonos sesuo), Jonas Dikinis, Ona Širvydienė, ir Dalia Pundzienė, Dikinio dukte.

V. Širvydo nuotr.

NUOMONĖS

LAIKAS PAŽVELGTI Į SAVE

Jau pripratome prie dažniau atvažiuojančių iš Lietuvos. Bet dar neatpratome juos nekultūringais žodžiais ižeidinėti. Kažin, ar tie, kurie taip drąsiai įtarinėja, kad tie svečiai iš Lietuvos yra okupanto užverbuoti agentai, galėtų dokumentais įrodyti, kad atvažiavusieji tokiais yra? Abejoju.

Lietuva ne Amerika, ten revoliucijų ir demonstracijų prieš valdžią nesuorganizuosi. Ten savuosius nubaudžia išstrėmimu ar kitaip už nepalankius pareiškimus, tai ką jau bekalbėti apie lietuvius ir kity pavergtų tautų žmones.

Tokioje padėtyje telieka tik viena išeitis: prisitaikyti prie aplinkybių, džiaugtis, kad dar leidžia dirbti lietuvišką kultūrinį darbą be didelių suvaržymų. Visa aplinka ten sako:

Būk mandagus, nuduok ištikimu, kalbėk patenkinančiai, šypsokis. Taip elgdamasis galėsi išvykti be okupanto užverbavimo.

Mūsų obalsis šiandien turėtų būti toks: "mylėk lietuvi, kuris dirba Lietuvai, neapkęsk ruso, kuris skriaudžia Lietuvą." Apie savus skirtingus įsitikinimus pasikalbėsime, kai būsime laisvi.

J. ŠIAUČIŪNAS

Jie bendradarbiauja

Užsienio lietuvių santykiavimas su Lietuvos lietuviuvis jau duoda gražių vaisių:

Čia, vjesėjės architektas Bronius Janavičius parašė straipsnį "Šių dienų architektūra Lietuvoje", kurį išspausdino užsienio lietuvių leidžiamas Technikos Žodis.

Montrealo lietuvių biurelis Krivulė išleido Vilniaus operos Vaclovo Daunoros vienuolikos dainų ir arijų plokštele.

Prof. M. Gimbutienė Los Angeles lietuviams skaitė paskaitą apie Lietuvos archeologės prof. Rimantienės kasinėjimus Šventosios durpyne, kur rasta prieš 4 tūkstančius metų siekiančių senienų.

• Aštuoniolika fizikų iš Amerikos, Vokietijos, Šveicarijos ir kitų valstybių dalyvo Vilniuje elektrografijos fizikinių pagrindų mokslo konferencijoje.

• Justina Marcinkevičių, Lietuvos rašytoją, parašiusi veikalą apie Mindaugą, įvertina prof. J. Jakštas, pažymėdamas, kad jo drama apie Mindaugą esanti filosofinis, patriotinis kūrinys, turintis istorinį pagrindą. Veikale esą įjaustos giliai prasmės mintys ir patriotinė dvasia, iškeliamas kovotojas už suvienytą Lietuvą.

CARPENTER
CABINET
MAKER

CUSTOM BUILT

CABINETS

- BOOKCASES
- ANTIQUE REPAIRING

FORMICA WORK SPECIALISTS

AUGUST VILENIŠKIS
119-20 JAMAICA AVENUE
RICHMOND HILL, N. Y.

VIRGINIA 7-5760

Winter Garden Tavern Inc.

1883 Madison Street
Brooklyn, 27, N. Y.
Tel. Evergreen 2-6440

VYT. BELECKAS
Savininkas

SALĖ VESTUVĖMS IR KITOKIOMS
PRAMOGOMS. BĖ TO, DUODAMI
POLAIDOTUVINIAI PIETŪS.

Pirmos rūšies lietuviškas maistas
prieinama kaina.

CALL US FOR
Liquor CUT RATE

SAVE ON
YOUR FAVORITE
BRANDS

GOLDSTEIN Liquor Store

DOMESTIC & IMPORTED WINES & LIQUORS

FOR DELIVERY PHONE
VIRGINIA 9-7668

NEAR FOREST PARKWAY
8427 JAMAICA AVE WOODHAVEN, N. Y.

SPORTAS

Edvardas Šulaitis

• Sports Illustrated, milijoninį tiražą turintis sporto žurnalas, lapkričio 24 d. laidoje paminėjo pasaulio rekordistą avtomodelistą Petrą Motlekaitį. Rašoma, kad Motlekaitis pasiekė 10-ą pasaulio rekordą sraigtasparnių modelių klasėje, pasiekdamas 93.898 kilometrų per valandą greitį. Pagal Lietuvos spaudos naujus pranešimus šis mūsų tautietis pasekmę jau yra pakėlęs į 116.247 kilometrų per valandą vidutinį greitį. Amerikiečių žurnalas, rašydamas apie mūsų tautietį, jį pristato kaip "Lithuanian Pyatras Moteikaitis".

• Kauno Žalgiris laimėjo tarptautines krepšinio varžybas, kuriose be lietuvių dalyvavo ir Berlyno DAV-BSG komanda. Vokiečių penketukas, kurlamė žaidė 2 R. Vokietijos rinktinės krepšininkai, prakišo Žalgirio ir Vilniaus Statybos krepšininkams. Pas Žalgirį nežaidė M. Paulauskas, kuris tuo metu ruošėsi Europos rinktinės-Jugoslavijos rungtynėms.

• Vilniuje viešėjo R. Vokietijos aukščiausios futbolo lygos Erfurto Rot-Weiss komanda, kuri rungtyniavo su Vilniaus Žalgirio futbolininkais. Laimėjo lietuviai 2:0. Įvarčius pelnė V. Brivinskas ir K. Birteta. Tai buvo atsigriebimo rungtynės, nes Žalgiris prieš du metus Erfurte buvo pralaimėjęs 1:3. Vokiečius taip įveikė ir Klaipėdos Granitas -- 1:0.

• Kauno halėje rungtyniavo R. Vokietijos ir Lietuvos jaunimo bokso rinktinės. Pirmąją dieną laimėjo vokiečiai 7:5, o antrąją lietuviai 6:5.

MINI K. BALTRAMONAITI

Buvęs žymus Lietuvos futbolininkas J. Klimas Nemuno žurnale (1969 m. Nr. 7) rašo savo atsiminimus iš jaunų dienų, kuomet jis sportavo Vilkaviškyje. Čia jis mini ir dabar Chicagoje gyvenantį, dar tik neseniai iš aktyvaus sportavimo pasitraukusį, Kazį Baltramonaitytį (dabar pavarde su trumpiniais į Baltramoną). Jis išskirtinai mini apie vienas rungtynes Marijampolėje į kurias Vilkaviškio

komanda turėjo skubiai nuvažiuoti. Tuo laiku Baltramonaitytis kasė durpes Kumečių durpyne iš kur jį pašaukė jo brolis Petras. Kuomet Kazys, pavėlavęs autobusą, pats vienas į Marijampolę dviračiu atvyko, kiti jau buvo pasirengę eiti į aikštę. "Kazys dabar mums dar mielesnis. Glamonėjama jį žvilgsniais, sakom jam gerų žodžių. Visi draugai vėl šalia", -- rašo Klimas. Tame rašinyje minimas ir kitas futbolininkas iš Vilkaviškio, dabar gyvenantis Cicerijoje, Juozas Rudzinskas.

PAS KANADOS LIETUVIUS

Violeta Nešukaitytė atstovavo Kanados rinktinę komandinėse varžybose Detroito, kur be to dalyvavo Kanados provincijų ir Amerikos valstijų vienetai. Čia Kanada užėmė III vietą, nors surinko tiek pat taškų, kaip ir Kalifornija bei Illinois. V. Nešukaitytė savo komandai pelnė daugiausia taškų. P. Nešukaitytė čia atstovavo Ontario provinciją, kuri pasirodė gana kukli.

• Toronto Aušros šachmatininkai, kurie žaidžia Toronto lygoje "Lithuanians" vardu supasavo prieš Central YMCA 2:4. Lietuvių naudai taškus pelnė P. Mačiulaitis ir S. Ramanauskas.

• Toronto Vyties jaunės krepšininės nugalėjo St. Joan of Arc komandą 64:8. Komandoje žaidė: Macevičiūtė, Čirvinskaitė, Vaišvilaitė, Zubrickaitė, Žukauskaitė (ji pelnė daugiausia -- 27 taškus), Jurkevičiūtė. Šio klubo stalo teniso komanda, kuri žaidžia miesto aukščiausioje lygoje, įveikė Toronto Artists 6:4. Lietuvių vienete žaidžia: J. Nešukaitis, V. Nešukaitytė, H. Vaičekauskas, A. Thomas.

PASIŽYMĖJĘS VARTININKAS

Gintautas Bobinas iš Cicerio, kuris lanko Morton East gimnaziją, jau antri metal iš eilės pasižymi. Jis išrinktas į Chicago pritemiesčių lygos ir visos Illinois valstijos mokyklų futbolo (soccer) rinktinę.

Padėkos dienoje Valerijos Kazlauskienės rezidencijoje po iškilmingų pietų. Svečiai (iš kairės) - Walter Shlaves, J. Kriaučiūnas, Valerija Kazlauskienė, J. Valečka, jo dukrelė ir žmona iš Bridgeport, Conn. ir Paulina ir Kazys Meškėnai.

STEBĖTOJO PASTABOS

Atkelta iš 5 psl.

Nuosavame ūkyje Kanados Quebec provincijoje mirė lenkas generolas Sosnovskis, gimęs vieneriais metais pirm Vieniybės. Buvo artimas Pilsudskio draugas ir net save "lietuviu" skaitė, nes susituokė su Raseinių apylinkės dvarponaite. Dažnai didžiudavosi, mokė lietuvių kalbos, nes galėdavo pasakyti "graži mergiotė". Išėjimojį jis prikalbino lenkų organizacijos apsiungti Susivienijimu ir tulį laiką vadovavo užsienio lenkų politikavimams, eidamas, tarytum, Sikorskio pareigas.

Būtų įdomu, kuriais sumetimais iš penketo šimtų tinkamų kunigų Antanas L. Deksnys popiežiaus parinktas Europos lietuviams vyskupu. Be abejo, vienu sumetimų buvo, kaip vysk. Deksnys pats spaudai pareiškė: "Tai tiesa, kad iš Lietuvos nesu nuo nieko bėgęs", ko negali pasakyti kai kurie kiti lietuviai kunigai ir vyskupai. Kun. Deksnys į Ameriką atvyko 1936 metais studijuoti ir dėl karo negalėjo grįžti į tėvynę. Jis dabar gyvena Bad Woerishofene, Vokietijoje kur vokiečiai vyskupai jį aprūpino buveine -- namu.

Trijų dienų posėdžiais dešimta Amerikos ukrainų kongresas įrodė, kad ir ukrainuose esama trynimosi tarp senųjų ir jaunimo, kaip ir lietuviuose. Senimas, atrodo, pergyvena kokią tai lūžį, beveik krizę, kuriai pagydyti ieško, kaip mūsų vilkėčiai, (pasak Audėno) "perspektyvų ateičiai". Vairikliu, kaip ir lietuviuose, yra jaunimas, ypač akademinis.

Konkurentu ALTui aukų tam pačiam laisvės tikslui iš visuomenės gauti, suorganizuotas Jungtinis finansų komitetas skelbia surinkęs \$31,514.11 (čia Hoterijos būdu -- \$7,380). VLIKui davė \$12,525, Bendruomenėi \$12,525, ALTui -- "išgraužk."! Išlaidų turėjo \$6,464.11, jų tarpe vedėjui algos \$1,200.

TOKS, KOKIO NORITE

skaniausias ir geriausias

LENKIŠKAS KUMPIS

aukštos kokybės simbolis, gaminama panaudojant daugelio metų patirtį kiaulių auginime ir kulinarijoje.

Reikalaukite autentiško importuoto kumpio kiekviena proga, pasirinkdami bet kurią iš šių trijų pasaulyje pagarsėjusių rūšių:

KRAKUS — ATALANTA — TALA

SERV-WELL ROOFING CO.

DENGIA STOGUS IR METALU APGAUBIA KAMPUS IR KRAŠTUS

STOGE ĮRENGIA LANGUS
ATLIEKA SKARDOS, DĖRVOS, SLEITO, TILE, SHINGLE ROOFING. GAMINA ASBESTO ASFALTO SIENAS

VI 6-9519 ir VI 8-3800

77-20 101st AVE., OZONE PARK
Frank Brukas kalba lietuviškai

WHITE HORSE

Tavern

BARAS IR RESTORANAS
Duodami palaidotuviniai pietūs.

86-16 Jamaica Ave.
Woodhaven, N. Y.
Tel. Virginia 6-9519

PRANAS BRUČAS
Savininkas

Mirė Domas Penikas

Gruodžio 1 vakare, jau po darbo valandų, pasilikęs SLA organo Tėvynės spaus-tuvėje, linotipu norėdamas baigti surinkti Tėvynės teks-tą, staiga, širdies priepuo-lio ištiktas -- mirė -- Do-mas Penikas.

Liko žmona Teodora, sū-nūs Gerimantas ir Romual-das bei kiti artimieji.

Idealisto, tautai pasišven-tusio veikėjo sunkus gyve-nimas iš gyvųjų tarpo ne laiku išplėšė dar vieną spaudai pasiaukojusį laik-raštininką, mokytoją, knygų leidėją, spaustuvninką, or-ganizacijų veikėją.

Domas Penikas gimęs 1907 m. balandžio 15 Kel-mėje, Raseinių apskr. 1929 m. baigė Šiaulių mokytojų seminariją, 1937 m. Kauno V. D. universitete Teislių fakulteto ekonomikos sky-rių.

Nuo 1929 iki 1935 m. mo-kytojavo, nuo 1935 m. dirbo Lietuvos finansų ministeri-joje.

Rašydamas spaudai kai kada pasirašinėdavo Platū-nu, Dovainiu, Verpeniu.

Lietuvoje gyvendamas bendradarbiavo Lietuvos Aide, Jaunojoj Kartoj, Mo-mente, -- Organizacinėje veikloje buvo taip pat akty-vus. Šiauliuose buvo Neo-Lituanija pirmininku, Ma-želkiuose mokytojų s-gos pirmininku.

1934 m. yra atspausdinęs Goethes pasakos Gražiosios Lelijos vertimą, taip pat lietuvių rašytojų rinkinį vo-kiškai Novellen vom Balti-schen Meer.

1944 m. pasitraukęs į Vakarų, Vokietijoje nuo 1945 m. rugsėjo 1 iki 1949 m. pavasario leido savait-raštį Mūsų Kelia.

Nuo 1949 m. gyvendamas Brooklyne, įsijungė į bend-ruomenės veiklą, buvo vien-as Kario leidėjų. 1949 m. Vokietijoje įsteigęs knygų leidyklą Vaga, ją perkėlė į Brooklyną. Čia išleido 8 knygas. Brooklyne savoje spaustuvėje spausdino kny-gas, žurnalus ir kitus spausdinius.

V. Butkienė

Valerija Polubinskaitė-Butkienė, prieš kiek metų mirusio pulk. Jeronimo Butkaus našlė, mirė Great Neck, L. I. Liko sūnus Juo-zas, Venezueloje, kuris buvo atvykęs motinos lan-kyti dar prieš jos mirtį. Taip pat liko duktė Aldona irgi gyvenanti Venezueloje.

Laidojant pianistą Aleką Mrozinską Cypress Hills kapinėse, Brooklyne prie jo žmonos Valerijos. Kairėje kunigai V. Budreckis ir J. Gurinskas, muzikas A. Kačanauskas. Dešinėje velionio sūnūs.

VLADAS DILIS

Vladas Dilis, 74 m. am-žiaus mirė lapkr. 23 Ne-wark, N. J. Palaidotas lapkr. 26.

Gimęs 1895 m. Nauja-miesčio valsč., Panevėžio apskr. Baigęs vidurinį mokslą 1914 m. atvyko į Jungtines Valstybes. Čia mokėsi ir baigė Elektro-techniką. 1922 m. grįžo į Lietuvą, dirbo Panevėžio elektros stoty ir gimnazi-joj dėstė anglų kalbą. 1927 m. išvyko į Kanadą, o 1935 m. atvyko į Newark, N. J. Įsteigė šviesai, šilumai ir vandentiekui įrengti įstai-gą, kuo ir vertėsi.

Visuomeninėje veikloje visada buvo pirmas, drauge su žmona Izabele. Jam buvo artimi senosios kartos lie-tuviai, kaip lygtai ir nauja-kuriai. Buvo veiklus ir pir-maeilėse pareigose Tary-boje Bendruomenėje, Balfe, Tautinėje S-goje. Bendradarbiavo spaudai, buvo uolus vienybėtis. Atsisveikinime organizacijų vardu kalbėjo: Albinas Tre-čiokas, dr. J. Stukas, K. Jankūnas, V. Mėlynis, kun. P. Totoraitis. Newark baž-nyčioje pamaldas atlikė 5 kunigai.

Chicagoje mirė Valentinas Bauža. Liko žmona Yolanda, dukterys, tėvai brolis Vy-tautas ir sesuo Nijole.

ADVOKATAS

C. A. VOKET

(VOKIETAITIS)

41-40 74th Street
Jackson Heights, N. Y.

Telefonas: NEWton 9-6620

HORN DENTAL LABORATORIES

APTARNAUJA NEW YORKA,
77-20 101st Avenue
Ozone Park, N. Y. 11417

Tel. VI 5-7730

Kalba lietuviškai

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIAI

Funeral Directors

JUOZAS KAVALIAUSKAS

LICENSED PENNA AND NEW JERSEY

1601 S. Second Street, Philadelphia, Pa.

Telefonas: DEwey 4-5136

Charles J. Roman Funeral Home

1113 Mt. Vernon St., Philadelphia, Pa.

Telefonas: POplar 5-4110

STEPHEN AROMISKIS

(ARMAKAUSKAS)

423 Metropolitan Ave., Brooklyn 11, N. Y.

Koplyčia laidotuvėms Tel. EVergreen 7-4335

M. P. BALLAS FUNERAL HOME

ALB. BALTRUNAS-BALTON

660 Grand Street Brooklyn, N. Y.

NOTARY PUBLIC Tel. STagg 2-5043

JOSEPH GARSZVA

UNDERTAKER AND EMBALMER
JOSEPH J. GARSZVA, Jr.

231 Bedford Ave., Brooklyn, N. Y. 11211

Telefonas: EVergreen 8-9770

ŠIE LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI IŠNUOMOJA
AUTOMOBILIUS ĮVAIRIEMS REIKALAMS

HAVEN REALTY

TRAVEL AGENCY · MUTUAL FUNDS · INSURANCE

Perkant ar parduodant namus, išnuomojant butus, apdraudos,

federalinių ir valstybių (Income Tax) užpildymą, pirkimui piniginių perlaidų (Money Orders) ir įvairiaisiais kitais reikalais, — kreipkitės į

Joseph Andrusis - Tel. VI 7-4477

87-09 Jamaica Avenue

Woodhaven, N. Y. 11421

BILIAI PARDUODAMI VISOMIS SUSISIEKIMO PRIEMONĖMIS I VISAS PASAULIO VIETAS.

Atdara kasdien nuo 9 v.r. iki 9 v.v.

Namų pirkimo, pardavimo, apdraudos ir visais reikalais kreipkitės į

REAL ESTATE & INSURANCE John Orman Agency

GERIAUSIAS PATARNAVIMAS

Pildomi miesto, valstybės ir federalinės valdžios mokesčių pareiškimai.

110-04 JAMAICA AVE. RICHMOND HILL, N. Y.

Telefonas

Virginia 6-1800

VIENYBĖ

• ZIGMAS JANKAUSKAS, žinomas veikėjas Philadelphiaje, minėdamas savo gimtadienius, kurie sutampa su Vienybės įsikūrimu, Vienybei kasmet atsiunčia tokioje sumoje auką kiek Jankauskas ir Vienybė metų sulaukia. Z. Jankauskas, besitartinančios 84 metų Vienybės sukakties, iš anksto atsiuntė \$84.00 auką. Vienybė, tad, turi daugiau negu vieną priežastį, Jankauskui palinkėti ilgiausių metų. Jį, be to, giliai vertiname kaip ilgametį Vienybės bendradarbį, kuris ir dabar dažnai rašo.

• SLA (Susivienijimas Lietuvių Amerikoje), gimęs Vienybės pastogėje Plymouth, Pa. 1886 metais, tik pusmečiu jaunesnis už Vienybę, ruošiasi išleisti savo organizacijos istoriją. Autorių kolektyvą sudaro Tėvynės redaktorius, rašytojas Juozas Petrėnas, Antanas Diržis ir dr. Algirdas Budreckis, naujasis SLA sekretorius. Numatomas 350 psl. veikalas su santrauka anglų kalba.

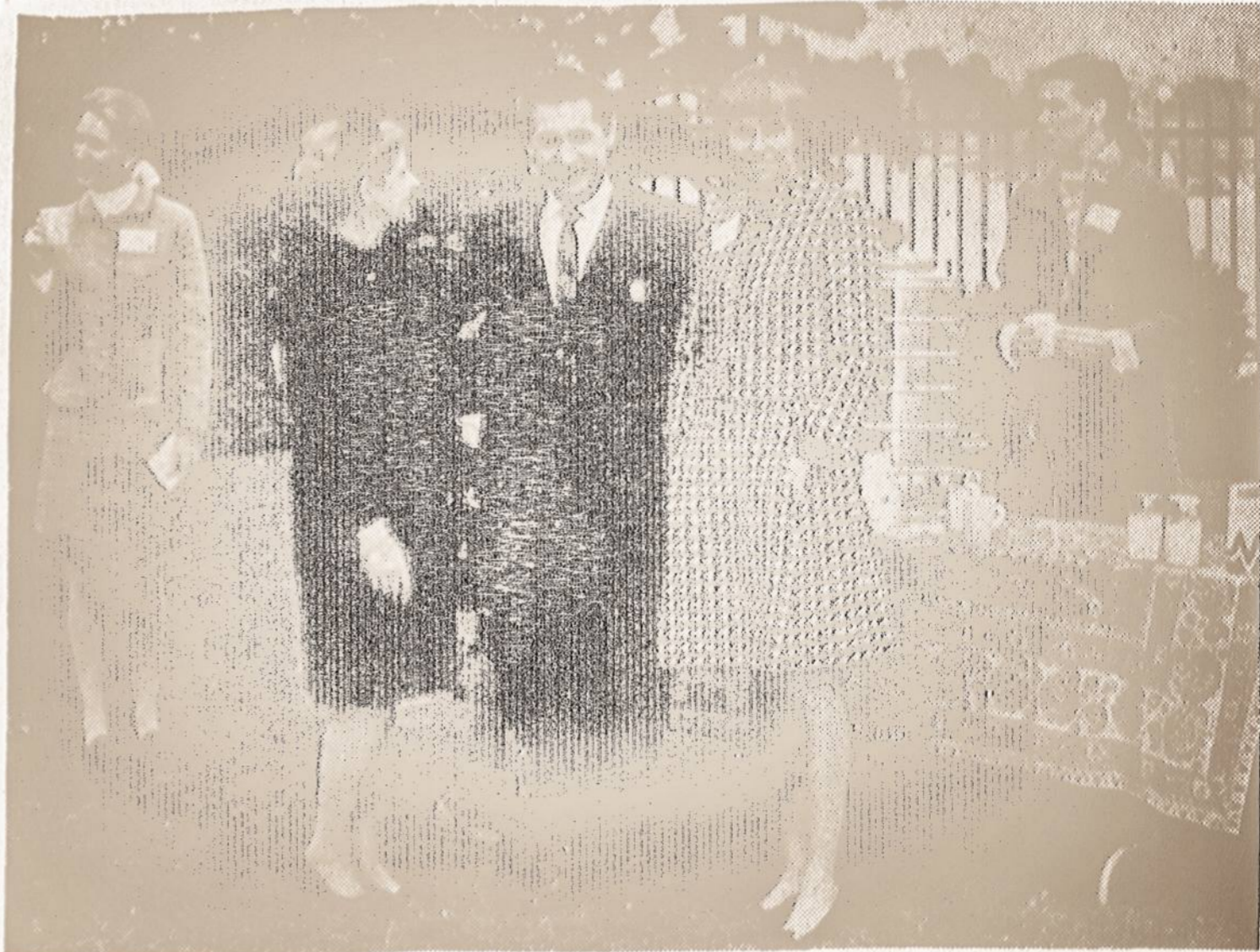
Moterų Vienybės surengtose išleistuvėse buvusiai SLA Centro sekretorei Bronėi Pivarionienei, J. Bacevičienė garbės viešniai prisoga gėlę.

A. Binkins nuotr.

MOTERŲ VIENYBĖS IŠLEISTUVĖS BRONĖI PIVARIONIENEI. - Pirmoje eilėje (iš k.) Liaubienė, A. Lukienė, P. Šimėnienė, J. Bacevičienė, garbės viešnia Bronė Pivarionienė, M. Bujokienė, A. Steporienė, Steporis, Ieva Mikolainienė ir P. Sirusienė. Šiam vakarui vaišes paruošė P. Liaubienė ir P. Sirusienė. Toliau matomos M. V. narės ir viešnios, jų tarpe H. Kulber, A. Povilauskienė, Puodžiuvienė, I. Trečiokienė, O. Budraitienė ir kitos.

A. Binkins nuotr.

New Yorko mero rezidencijoje Gracie Mansion įvykusiame priėmimo dalyvavo ir dvi lietuvaitės - Helen Kulber (kairėje) ir Antaneta Binkins, kuri šią nuotrauką padarė. Helen Kulber kalbasi su neseniai išrinktu New Yorko Miesto Tarybos pirmininku Sanford Garlix ir ponja Mary Lindsay.

A. Binkins nuotr.

Išleistuvinis pagerbimas

New Yorko Moterų Vienybė, laikydama savo nusistovėjusių tradicijų, nepraleidžia progos neatžymėdama svarbesnio įvykio, ar nepagerbdama kurio žymesnio asmens. Taigi, lapkričio 18 dieną MV valdyba ir narės surengė pagerbimo vakarienę. Susivienijimo Lietuvių Amerikoje Pildomosios Tarybos sekretorei Bronėi Pivarionienei, iš šių pareigų pasitraukusiai polsui.

Pirm. E. Andriušienei dėl ligos negalint, pagerbimo vakarienei vadovavo eilę metų buvusį MV pirmininkę Paulina Šimėnienė. Ji trumpu žodžiu apibūdino B. Pi-

varonienės vaidmenį Lietuvių ir amerikiečių visuomenėje ir didelį patriotinį pasišventimą, lydėjusį ir lydintį ją Lietuvos tautos darbo baruose.

Po šio pristatymo MV vicepirmininkė Uršulė Bacevičienė visų meilės ženklaan prisegė gerblamai B. Pivarionienei gėlę.

Seimyninės vakarienės metu pirmoji buvo paprašyta žodį tarti vyriausioji amžiumi, bet jaunos dvasios Ieva Mikolainienė. Ir ji ir po jos kitos kalbėjusios ir sveikinusios moterys linkėjo B. Pivarionienei polsio ir sveikatos, kad greičiau galėtų grįžti į didelį moterų

pasišventimo darbą kurti gražesnę lietuvių ateitį.

Pabaigoj pati B. Pivarionienė padėjo Moterų Vienybės vadovybei ir narėms už parodytą jai meilę. Pabrėžė, kad jai, nors ir čia gimusiai, nuo pat mažens Lietuva buvo švyturiu, kuris rodė tikrąjį kelią, o tuo keliu visur ir visados lydėjo lietuviškas žodis. Užaugusi ji ištekojo už karšto patrioto Petro Pivarono, kuris be kitų paliko amžiną paminklą Pittsburgho universitete, pasodindamas ten prie ratalio Rimšos Lietuvę Motiną, mūsų Tautos švietimo simbolį, uždegusį laisvę. Baigdama savo žodį ji palinkėjo sėkmės savo įpėdiniui SLA jaunam dr. A. Budreckiui ir prašė vienybėtes remti SLA ir ypač rūpintis jauniu.

Valgius gamino ir stalą jaunimui papuošė ponios Liaubienė ir Sirutienė.

A. BINKINS

ATSIPRAŠOME INŽ. GED. KURPI

Lapkričio 21, Vienybės 19-tajame numeryje 5 puslapyje tilpo inž. Gedimino Kurpio kalba pasakyta Laisvės Žiburių Radijo programoje New Yorke, pavadinta LIŪDNA MAN KAIP LIETUVIUI... Tik laikraščiu iš spaudos išėjus, pastebėjome, kad praleidome inž. Kurpio pavarde...

SPAUDAI NAUJAS SMŪGIS

Paštas įspėja, kad nuo 1970 m. sausio 1 d. vėl pakeltamos pašto kainos besinaudojantiems antrąją klasę (Second Class Mail) teiseimis. Tai daugiausia liečia laikraščius. Mes už prenumeratą nedrįstame kiekvieną kartą kainą kelti. Tad, siūsdami prenumeratą laikraščiu labai prašome, pagal savo išgalę, pridėti ir auką Vienybei.

Blogiausia su paštu yra tai, kad kainos nuolat keltamos, bet patarnavimas vis blogėja.